

Jomfruland nasjonalpark

Nasjonalparkstyret

Faste medlemmer og varamedlemmer

Kragerø 22.05.2023

Innkalling til styremøte

Faste medlemmer og varamedlemmer innkalles til styremøte mandag 5. juni kl. 10:00-12:00 på Velhuset på Jomfruland. Styremøtet kombineres med avslutning for Morten J. Johannessen og befaring på Jomfruland. Det serveres lunsj kl. 12:00. Taxibåt fra Kragerø kl. 09:30. Retur fra Øytangen kl. 15:15.

Sakskart

- 2023/10: Innkalling og sakskart
- 2023/11: Orienteringer
- 2023/12: Delegert vedtak: Tillatelse til flyvning med drone
- 2023/13: Delegert vedtak: Avslag på dispensasjon til lavtflyvning med helikopter
- 2023/14: Delegert vedtak: Tillatelse til motorferdsel, Ingjerd Guldal
- 2023/15: Delegert vedtak: Tillatelse til motorferdsel, Cathrine Bang
- 2023/16: Delegert vedtak: Tillatelse til flyvning med drone, VTFK
- 2023/17: Søknad om byggetiltak – gbnr. 7/163 - Styrmannsholmen
- 2023/18: Drift av ferdsestiller på Stangnes
- 2023/19: Rullering av tiltaksplan 2023-2026
- 2023/20: Forvalters rutiner og delegasjon i Jomfruland nasjonalpark
- 2023/21: Søknad om etablering av flaggstang – gbnr. 7/163 - Styrmannsholmen
- 2023/22: Søknad om kommersielt merke – «Hæges vev»
- 2023/23: Oppdatering av opplysninger i Brønnøysundregisteret
- 2023/24: Eventuelt

Vennlig hilsen

Knut Jarle Sørдалen
styreleder

Eirik Dobbedal
forvalter

Morten Johannessen
forvalter

Saksbehandler:

Eirik Dobbedal, 99 42 90 65 eirik.dobbedal@statsforvalteren.no

Morten Johannessen

Vedlegg:
Saksdokumenter

Kopi til
Rådgivende utvalg

Innkalling og saker er også å finne på <https://www.nasjonalparkstyre.no/Jomfruland>

**Jomfruland
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 2076
3103 TØNSBERG

Besøksadresse
Kragerø kommune
Ytre Strandvei 15
3770 Kragerø

Kontakt
Sentralbord: +47 33 37 10 00
Direkte: +47 33 37 23 52
svftpost@statsforvalteren.no
eijdo@statsforvalteren.no

STIFTELSEN NORSK INSTITUTT FOR NATURFORSKNING NINA
Postboks 5685 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Saksbehandler Eirik Johansen Dobbedal

Vår ref. 2023/3022-0 432.3

Deres ref.

Dato 16.03.2023

Delegert vedtak

Delegasjonssak	2023/12
----------------	---------

Dispensasjon til filming med drone - Sjøfuglkartlegging

Vedtak

NINA gis tillatelse til å gjennomføre nødvendige flyvninger i Jomfruland nasjonalpark i perioden 1. mai til 15. juli 2023. Tillatelsen er ikke definert med antall flyvninger, men antall flyvninger skal holdes til et minimum og være direkte knyttet til telling av sjøfugl. Vedtaket er hjemlet i verneforskriften for Jomfruland nasjonalpark § 11 generelle dispensasjonsbestemmelser og § 8 fjerde ledd.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Flyvninger skal foregå i lav hastighet med kontinuerlig overvåkning av fuglerespons underveis. Dersom flyvningen grunnet avstand eller andre årsaker fører til uroligheter i koloniene, skal flyvningen umiddelbart avbrytes.
- I sone B tillates ikke nærmere flyvning enn 25 meter fra land. I tilfeller dronen opereres fra båt, skal båten holde minst 50 meter avstand fra land i sone B.
- Tillatelsen er begrenset til å gjelde flyvninger som er direkte knyttet til kartlegging av sjøfuglbestanden.
- Tillatelse til flyvning gjelder kun for piloter og droner registrert gjennom NINA, Birdlife eller Karmøy Ringmerkingsgruppe i den aktuelle kartleggingen. Pilot må kunne dokumentere tilknytning ved ev. kontroll.
- Tillatelsen skal tas med under flygingen og framvises etter forespørsel fra politi eller Statens naturoppsyn.
- Statens naturoppsyn i Skien skal varsles før flyvning i sone B.
- Nasjonalparkforvalter skal informeres når datainnsamlingen er avsluttet i nasjonalparken.
- Forvaltningen ønsker tall fra tellingen oversendt når dette foreligger.

Søknaden

Norsk institutt for naturforskning (NINA) søker om tillatelse til flyvning med drone i Jomfruland nasjonalpark og Stråholmen landskapsvernområde i forbindelse med en landsdekkende kartlegging av sjøfugler i perioden 2023-2026. Kartleggingen er del av

SEAPOP. Seapop kartlegger og overvåker sjøfugl i Norge for å fremskaffe og vedlikeholde grunnleggende kunnskap for en bedre forvaltning av de marine miljøene. Prosjektet koordineres av Miljødirektoratet.

NINA søker om dispensasjon for flygning av drone i nasjonalparken og Stråholmen landskapsvernområde, inkludert sone B. NINA planlegger ikke ilandstigning i sone B og det trengs derfor ingen tillatelse til ilandstigning i områder med ferdselsforbud i forbindelse med kartleggingen. Det søkes om en toårig tillatelse til flyving med drone i perioden 1. mai til 15. juli, uten begrensinger i antall flyvninger. Piloter og droner vil være registrert igjennom NINA, Birdlife eller Karmøy Ringmerkingsgruppe. Alle piloter vil ha erfaring med flygning i sjøfuglkolonier, eller få god opplæring i forkant.

Søknaden er vurdert i samsvar med

Forskrift om vern av Jomfruland nasjonalpark (FOR-2016-12-16-1630)

Forskrift om vern av Stråholmen landskapsvernområde (FOR-2016-12-16-1631)

Verneforskrift og verneformål

Verneforskriften for Jomfruland nasjonalpark § 10 annet ledd forbyr unødvendig støy og bruk av modellfly eller lignende. Jf. avklaringer fra Miljødirektoratet sidestilles drone med modellfly. Verneforskriften § 10 har ikke bestemmelser for dispensasjon.

Flyvning i Stråholmen landskapsvernområde må vurderes opp mot verneforskriften § 8 første ledd og § 9 annet tredje ledd. Verneforskriften for Stråholmen landskapsvernområde § 8 har forbud mot motorferdsel, herunder start og landing av luftfartøy. Jf. spesifisering fra Miljødirektoratet i datasett til kartkatalogen [regnes ikke droner som luftfartøy](#). § 8 forbyr dermed ikke bruk av drone i landskapsvernområdet. Verneforskriften § 9 tredje ledd sier at unødvendig støy skal unngås. Det blir en skjønnsmessig vurdering hva «unngås» innebærer, men nasjonalparkforvalter tolker ikke formuleringen som et direkte forbud. Det er forvalters vurdering at flyving med drone ikke er direkte forbud etter verneforskriften for Stråholmen landskapsvernområde, men annet lovverk og hensyn til allmennheten og dyreliv kan ha betydning for praktisk gjennomføring.

Etter verneforskriften § 11 om generelle dispensasjonsbestemmelser, kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

Verneforskriften § 8 fjerde ledd åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon til ferdsel i sone B i perioden 15. april til 15. juli, dersom aktivitetene kan bidra til å fremme verneformålet eller kunnskapen om dem.

Forvalters vurdering

Formålet med Jomfruland nasjonalpark er bl.a. å ta vare på biologisk mangolf i sjø og på land. I sone B er det særlig formål å ta vare på sjøfugl og deres hekkeområder. Vern av

dyrelivet er presisert i verneforskriften § 5. Sone B er videre underlagt ferdselsrestriksjoner etter § 7 annet ledd.

Hensynene i verneforskriften § 1 og § 5 innebærer at forbudet mot droner og modellfly etter § 10 annet ledd bør praktiseres strengt.

Det fremgikk ikke av søknaden hvilken avstand fra hekkende fugl flyvningen vil foregå. På forespørsel opplyser NINA at flyvningen normalt foregår i en avstand på 20 til 40 meter. Og sier videre at «*Avstanden/høyden har begrenset med betydning for responsen til fuglene, men det er primært hastighet og retningsendringer som påvirker responsen.*».

Formålet med flyvningen er å skaffe bedre kunnskap om sjøfuglbestanden i Norge. Dette er viktige data som også nasjonalparkforvaltningen har nytte av i sitt arbeid. I sone B er det generelt ferdselsforbud nærmere enn 50 meter fra land, men forvaltningsmyndigheten kan etter søknad tillate ferdsel på land og i sjø i sone i perioden 15. april til 15. juli dersom aktivitet kan bidra til å fremme verneverdiene eller kunnskap om dem. Adgangen er hjemlet i verneforskriften § 8 fjerde ledd.

Kartlegging med drone i lav hastighet vil trolig forstyrre hekkende fugl mindre enn aktiviteter som innebærer ilandstigning i sone B i fredningsperioden. Selv om flyvning med drone ikke er nevnt i § 8 fjerde ledd, men behandles etter generelle dispensasjonsbestemmelser, fungerer dispensasjonstilgangen i § 8 som en indikator på hvilke aktiviteter som kan tillates, gitt vilkårene om at aktiviteten skal bidra til å fremme verneformålet. Flyvning med drone nærmere enn 50 meter i lav hastighet vurderes i denne saken som en akseptabel løsning, dersom båten dronen opereres fra befinner seg mer enn 50 meter fra land.

Forholdet til miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven

§ 8 om kunnskapsgrunnlaget:

Det er først og fremst hensyn til dyrelivet som er relevant i forbindelse med flyging med drone. Forvaltningsmyndigheten mener å ha tilstrekkelig kunnskap om dyrelivet i denne delen av nasjonalparken. Kunnskapsgrunnlaget er vurdert som tilstrekkelig og naturmangfoldloven § 9 om føre-var-prinsippet kommer ikke til anvendelse.

§ 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning:

Det er ikke kjent hvor mange søknader som kan forventes om tillatelse til tilsvarende dronflyging. Verneforskriften åpner for dispensasjon fra ferdselsforbudet i sone B, dersom aktiviteten kan bidra til å fremme verneverdiene eller øke kunnskapen om dem. Aktiviteten med drone vurderes å falle innfor siste kategori og den samlede belastningen vurderes som lav. Hensynet til samlet belastning ved å gi tillatelse i denne saken vurderes derfor å være begrenset.

§ 11 – kostandene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Paragrafen er mindre relevant i denne søknaden, men tiltakshaver plikter å sikre at skade på naturmangfoldet ikke oppstår. Dersom skade oppstår plikter tiltakshaver å dekke ev. utgifter med opprydding.

§ 12 – miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det er ikke mulig å forutse reaksjonen på hekkende fugl i områder som søkes kartlagt med drone. Ferdsel med drone i lav hastighet vil trolig påvirke fugl i mindre grad enn fysisk ilandstigning på holmene, og vurderes som akseptabel metode, gitt vilkår. Tiltakshaver plikter derfor å overvåke ev. negativ respons og trekke seg unna dersom flyvnigen viser seg å forstyrre hekkende fugl. Forstyrrelser defineres som at fuglene gir tegn til å forlate reiret, økning i lydnivå eller skinnangrep mot drone. Statens naturoppsyn i Skien skal informeres i forkant av flyvning i sone B.

Forholdet til formålsbestemmelsen i verneforskriften § 11

Flygingen kan bidra til viktig kunnskap om sjøfuglbestanden i Jomfruland nasjonalpark og vurderes derfor ikke å være i nevneverdig strid med formålet med nasjonalparken som er å ta vare på et større naturområde med geologisk særpreg med israndavsetninger og biologisk mangfold i sjø og på land med særegne og representative økosystemer og landskap som er uten tyngre naturinngrep.

Klage

Vedtaket kan klages inn for Miljødirektoratet av partene i saken eller andre som har rettslig klageinteresse med en frist på 3 uker jf. forvaltningsloven § 28. En eventuell klage skal rettes til Miljødirektoratet, men sendes til Jomfruland nasjonalparkstyre.

Med hilsen

Eirik Johansen Dobbedal
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette dokumentet godkjent og sendt uten underskrift

**Jomfruland
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 2076
3103 TØNSBERG

Besøksadresse
Kragere kommune
Ytre Strandvei 15
3770 Kragere

Kontakt
Sentralbord: +47 33 37 10 00
Direkte: +47 33 37 23 52
svftpost@statsforvalteren.no
eijdo@statsforvalteren.no

Hans Christian Solhaug
solhaug@sitis.no

Saksbehandler Eirik Johansen Dobbedal

Vår ref. 2023/3178-0

Deres ref.

Dato 20.03.2023

Delegert vedtak

Delegasjonssak	2023/13
----------------	---------

Avslag på søknad om lavtflyvning med helikopter i Jomfruland nasjonalpark

Vedtak

Jomfruland nasjonalpark avslår søknad fra Hans Christian Solhaug om dispensasjon fra verneforskriften § 9 første ledd i forbindelse med gjennomføring av transport av materialer fra Valle til fritidseiendommen Stråholmen 34, gbnr. 28/48 med helikopter. Avslaget begrunnes ut fra tiltakets samlede belastning på økosystemet for nasjonalparken som helhet og at det foreligger akseptable alternativer til helikoptertransport gitt tiltakets samlede omfang. Med henvisning til dispensasjon gitt i 2018, legger forvaltningsmyndigheten til grunn en høy terskel for å tillate helikoptertransport av bygningsmaterialer i og gjennom nasjonalparken.

Vedtaket er fattet i samråd med styret i Jomfruland nasjonalpark.

Søknaden

Hans Christian Solhaug søker om tillatelse til å transportere bygningsmaterialer gjennom Jomfruland nasjonalpark fra Valle i Bamble til Stråholmen 34, med retur av bygningsavfall. Flygingene er planlagt fredag 24. mars kl. 09:00. Det søkes om 2-3 flyvninger som består av transport av ca. 2000 kg materialer til Stråholmen, med retur av bygningsavfall i tilsvarende mengde fra rivning av platting, samt ca. 800 kg asfalttak fra tidligere takrenovering. Flyvningene vil etter planen vare i ca. 15 minutter (supplerende informasjon fra Pegasus helicopter v/Vegard Stue). Det skal flys fra Vallevæien 910 til Stråholmen 34 gjennom Lågsund.

Tiltaket krever tillatelse etter verneforskriften da det krever flyvning lavere enn 300 meter over bakken innenfor nasjonalparkens grenser.

Søknaden er vurdert i samsvar med

Forskrift om vern av Jomfruland nasjonalpark (FOR-2016-12-16-1630) § 9 fjerde ledd c).

Verneforskrift og verneformål

Formålet med Jomfruland nasjonalpark er å ta vare på et større naturområde med geologisk særpreg med israndavsetninger og biologisk mangfold i sjø og på land med særegne og representative økosystemer og landskap som er uten tyngre naturinngrep.

Jf. verneforskriften § 9 første ledd er det forbud mot motorferdsel på land, is og i luften lavere enn 300 meter over bakken. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til motorferdsel i forbindelse med transport av materialer og utstyr til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, brygger, steingjerder og lignende (§ 9 fjerde ledd c.) og motorferdsel for annen nødvendig transport av varer og utstyr til hytter som ligger i nasjonalparken eller som har sin eneste adkomst gjennom den (§ 9 fjerde ledd d.).

Søknaden omhandler transport av bygningsmaterialer til fritidseiendom som har sin adkomst gjennom nasjonalparken. Lossing vil foregå på eiendom utenfor nasjonalparken og omfattes ikke av verneforskriften. Helikopteret skal transportere pakket og stropet bygningsavfall i retur fra Stråholmen. Søknaden behandles etter § 9 fjerde ledd c).

Vurdering

Bebyggelsen på Stråholmen ligger utenfor Jomfruland nasjonalpark og Stråholmen landskapsvernområde, samtidig som adkomst går gjennom nasjonalparken. Nasjonalparkstyrets representant for Stråholmen har forklart at transport av bygningsmaterialer til og fra Stråholmen normalt foregår med båt. Videre transport internt på øya foregår med traktor og henger. Sameiet på Stråholmen bistår hvert år hytteeiere med denne type transport. Tilhengeren har en kapasitet på ca. 1.500 kg. Adkomst med traktor fra strand/brygge på Stråholmen vurderes som god.

Helikoptertransport medfører støy og mulig forstyrrelse av dyre- og fuglelivet og må vurderes opp mot alternative transportmetoder og samlet belastning. Det er 9 eiendommer med bygninger i Jomfruland nasjonalpark, 8 av disse er fritidseiendommer. Uten nøyaktig gjennomgang er det mellom 200 og 300 fritidseiendommer og boliger utenfor Jomfruland nasjonalpark, men som er avhengige av å krysse gjennom nasjonalparken for å komme til sin eiendom.

Forvaltningsmyndigheten har tidligere behandlet søknader om transport av bygningsmaterialer i nasjonalparken. Forvaltningsmyndigheten har i disse sakene lagt til grunn en streng forvaltningspraksis, hvor hver sak er vurdert individuelt, men tiltaket er vurdert opp mot samlet belastning lokalt og for nasjonalparken som helhet. Forvaltningsmyndigheten har gitt dispensasjon fra forbudet mot flyvning under 300 meter for å ivareta sikkerhet, redusere samlet belastning eller ved gjennomføring av forvaltningsmyndighetens egne tiltak.

I tråd med god forvaltningspraksis skal saksbehandlingen være forutsigbar. Saker skal behandles individuelt, men bør ses i sammenheng med tidligere vedtak for en helhetlig, rettferdig og forutsigbar forvaltning. Forvaltningsmyndigheten har anledning til å endre praksis på bakgrunn av nye retningslinjer eller tolkninger av lovverket.

Vurdering etter miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven:

§ 8 om kunnskapsgrunnlaget:

Forvaltningsmyndigheten mener å ha tilstrekkelig kunnskap om fugle- og dyrelivet i denne delen av nasjonalparken. Fuglefredningsområdene Danmark, Dynga, Sørstrand og Rauholmane ligger tettest på Stråholmen. Områdene har særlig beskyttelse gjennom ferdselsforbud og bør tas ekstra hensyn til knyttet til støy. Kunnskapsgrunnlaget er vurdert som tilstrekkelig og naturmangfoldloven § 9 om føre-var-prinsippet kommer ikke til anvendelse.

§ 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning

Jomfruland nasjonalparkstyre har siden 2018 behandlet et fåtall søknader om dispensasjon fra forbudet om flyvning under 300 meter med helikopter. Søknadene har i hovedsak vært knyttet til gjennomføring av ulike byggetiltak, samt dispensasjon av sikkerhetsmessige årsaker. *Samlet belastning* må i hver enkelt sak vurderes mot lokal samlet belastning (slitasje, skade på sårbare arter m.m.) og samlet belastning for nasjonalparken som helhet. Forvaltningsmyndigheten har lagt til grunn en streng praksis, som trolig har bidratt til å redusere antall dispensasjonssøknader. Samlet belastning lokalt kan i en enkelt sak tale for dispensasjon, samtidig som samlet belastning for nasjonalparken som helhet kan tale mot dispensasjon. Forvaltningsmyndigheten må derfor vurdere hver sak for seg med henblikk på mulige konsekvenser av endret forvaltningspraksis i mer liberal eller streng retning.

Det ble 2018 gitt dispensasjon til lavtflyvning gjennom nasjonalparken i forbindelse med rivning og oppføring av ny fritidsbolig på Stråholmen (delegert vedtak, styresak 2018/31 i styremøte 28.09.2018). Forvaltningsmyndigheten la da til grunn at:

- «*Alternativet til flyging vil være transport med båt til Stråholmen og med liten traktor i mange vendinger mellom moloen og byggeplassen. Selv om strekningen på land på Stråholmen ikke inngår i nasjonalparken, vil traktortransporten her kunne gi kjøreskader på vegetasjonsdekket veg/sti.*»

Dispensasjonen ble innvilget med hjemmel i verneforskriften § 9 fjerde ledd c). for transporter som omfattet både materialer og betong. Tiltakets omfang ble vurdert såpass omfattende at faren for presedens – og samlet belastning totalt – ble vurdert som lav. Samlet belastning lokalt ble vurdert i favør lufttransport med dispensasjon. Tiltaket krevde 70-80 løft med helikopter.

§ 11 (kostandene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Tiltakshaver må dekke kostander dersom det oppstår akutt forurensning på land eller vann som følge av tiltaket.

§ 12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Hensynet til samlet belastning i form av støy, forstyrrelse av fugler og andre brukeres opplevelser i nasjonalparken bør forvaltningsmyndigheten legge til grunn en streng praktisering av verneforskriften. Forvaltningsmyndigheten mener det foreligger akseptable alternativer til lufttransport på Stråholmen som kan benyttes i forbindelse med inn- og uttransport av materialer og avfall. Vurderingen er gjort ut fra samlet lokal belastning og mulige konsekvenser av samlet belastning for nasjonalparken som helhet.

Klage

Vedtaket kan klages inn for Miljødirektoratet av partene i saken eller andre som har rettslig klageinteresse med en frist på 3 uker jf. forvaltningsloven § 28. En eventuell klage skal rettes til Miljødirektoratet, men sendes til Jomfruland nasjonalparkstyre.

Med hilsen

Eirik Johansen Dobbedal
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette dokumentet godkjent og sendt uten underskrift

Ingjerd Guldal
ingjerdguldal@altiboxmail.no

Saksnummer 2023/14

Saksbehandler Morten Johannessen

Vår ref.

Dato 24.04.2022

Tillatelse til motorferdsel i Jomfruland nasjonalpark i 2023 til og fra egen hytte

Ingjerd Guldal gis tillatelse på vilkår til motorferdsel med personbil til og fra egen hytte på Jomfruland. Tillatelsen gjelder en transport tur/retur.

Bakgrunn

Ingjerd Guldal har 20.04.23 søkt om tillatelse til motorferdsel med personbil til og fra egen hytte på Jomfruland, begrunnet med midlertidig skade som gjør at hun ikke er i stand til å gå eller sykle. Besøket er planlagt 28 – 30.04.23.

Myndighet

Nasjonalparkstyret har delegert myndighet til å avgjøre saken til forvalter.

Forholdet til verneforskriften og naturmangfoldloven

Etter forskrift om vern av Jomfruland nasjonalpark § 9 er motorisert ferdsel forbudt.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

§ 9 d) Motorferdsel for annen nødvendig transport av varer og utstyr til hytter som ligger i nasjonalparken eller som har sin eneste adkomst gjennom den. Retningslinjer: Med nødvendig transport menes transport som vil være uforholdsmessig fysisk krevende, tidkrevende eller kostbar hvis den skal gjennomføres uten motorisert kjøretøy. Ved eventuelle kjøreskader, skal den som forårsaker skaden selv sørge for at skadene blir reparert og bekoste dette. Tillatelser som gis bør være til enkelttransporter eller til et begrenset antall transportere. Det bør gis flerårige tillatelser.

§9 e) Motorferdsel langs etablerte stier for varig bevegelseshemmede til egen fritidsbolig.

Retningslinjer: Bestemmelsen gjelder også Hovedveien på Jomfruland. Tillatelser som gis bør være til enkelttransporter eller til et begrenset antall transportere. Det bør det gis flerårige tillatelser.

§9 g) Nødvendig motorisert ferdsel til hytter som bruker veien inn til Øitangen gård. Retningslinjer: Med nødvendig transport menes transport som vil være uforholdsmessig fysisk krevende, tidkrevende eller kostbar hvis den skal gjennomføres uten motorisert kjøretøy.

Forvalters vurdering

Forholdet til miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven

§ 8 om kunnskapsgrunnlaget: Det er generelt god kunnskap om naturverdiene langs Hovedveien på Jomfruland som for det meste blir brukt til fots eller med sykkel, men som også har noe motorferdsel.

§ 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning: Ut over noen tillatelser som blir gitt til transport av personer til egen hytte, begrunnet med helsemessige hensyn, er det svært få saker av denne typen, og det forventes ikke noen økning som følge av denne saken.

§ 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver: Under forutsetning av at kjøringen skjer på Hovedveien som omsøkt, er det lite sannsynlig at kjøringen vil gi miljøskader som må utbedres. Skulle skader likevel oppstå, vil den som har tillatelsen være økonomisk ansvarlige for å utbedre dem.

Konkret vurdering

Det er et forvaltningsmål å begrense kjøring på Hovedveien for å opprettholde opplevelsen av ro og stillhet og at kjøring som tillates skal være nødvendig. Kjørespor og forstyrrelse av dyreliv er i liten grad tema på Hovedveien. Hvis det kjøres på Hovedveien under teleløsning eller i/etter kraftig regnvær, kan det bli noe kjørespor. Telen er ute av bakken når kjøringen er planlagt. Kjøringen vurderes til å ikke være i strid med verneformålet og ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. § 9e er i utgangspunktet tiltenkt varig funksjonshemning, men forvalters vurdering er at den bør gjøres gjeldende i denne saken som gjelder hytteeiers forbigående, men omfattende skade.

Vedtak

Ingjerd Guldal gis tillatelse på vilkår til motorferdsel med personbil til og fra egen hytte 29/155 på Jomfruland for transport av en person som ikke er i stand til å gå eller sykle. Tillatelsen gjelder en transport tur/retur i april eller mai 2023. Tillatelsen er gitt i medhold av verneforskriften § 9e på vilkår:

1. Kjøringen skal skje på Hovedveien.
2. Det kan ikke kjøres i eller kort tid etter kraftig regnvær med bløt veg.
3. Tillatelsen skal tas med under kjøringen og vises fram på forespørsel fra Politi, Statens Naturoppsyn eller grunneier.

Det må i tillegg innhentes tillatelse fra grunneier. Eier av 29/6 Hasselgården er Kari Nicolaysen. Tillatelse fra staten som eier nordlige del av Hovedveien er gitt gjennom denne tillatelsen.

Klagerett

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker etter at dette brevet er mottatt. Klagen bør være begrunnet og skal sendes nasjonalparkforvaltningen.

Med hilsen

Morten Johannessen
nasjonalparkforvalter

Cathrine Bang
cathrine@100bang.no

Saksnummer 2023/15

Saksbehandler Morten Johannessen

Vår ref.

Dato 26.04.2023

Tillatelse til motorferdsel i Jomfruland nasjonalpark i 2023 i forbindelse med vedlikehold av bygning

Cathrine Bang gis tillatelse til transport av stillaser og byggevarer med ATV med henger til og fra egen hytte på Jomfruland. Tillatelsen gjelder inntil to transporter i perioden mai – juni 2023.

Bakgrunn

Cathrine Bang har 25.14.23 søkt om transport av stillaser og byggevarer til og fra egen hytte på Jomfruland med adresse Hovedveien 152. Søknaden gjelder to transporter i perioden mai og juni 2023. Stillasene skal brukes til maling av bygningene utvendig, innvendig renovering av hytta. Omsøkt trase er på hovedsti fra Hovedveien via Friluftskirken til bebyggelsen på Saltstein og har lengde 190 meter.

Myndighet

Behandling av søknader om motorferdsel er delegert til forvalter.

Forholdet til verneforskriften og naturmangfoldloven

Etter forskrift om vern av Jomfruland nasjonalpark § 9 er motorisert ferdsel forbudt. Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til blant annet: § 9 c) Motorferdsel i forbindelse med transport av materialer og utstyr til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, brygger, steingjerder og lignende.

Forvalters vurdering

Forholdet til miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven

§ 8 om kunnskapsgrunnlaget:

Det er generelt god kunnskap om naturverdiene langs stien fra Hovedveien til Saltstein.

§ 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning:

Det er få hytter i nasjonalparken eller som har sin eneste adkomst gjennom den. Mulig samlet belastning vurderes til å være liten.

§ 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver:

Skulle kjøreskader oppstå, er den som har tillatelsen økonomisk ansvarlige for å utbedre dem.

Jomfruland nasjonalpark

Konkret vurdering

Det er et forvaltningsmål å begrense kjøring på Hovedveien og ellers i nasjonalparken for å opprettholde opplevelsen av ro og stillhet og at kjøring som tillates skal være nødvendig, noe som er tilfelle i denne saken. Det kan stå rådyr i nærheten av traseen som vil bli forstyrret, men ellers er forstyrrelse av dyreliv i begrenset grad tema. Hovedstien er mye brukt til fots og har toppdekke av flis. Det er derfor liten fare for slitasje av truede eller sårbare plantearter.

Vedtak

Cathrine Bang gis tillatelse på vilkår til motorferdsel med ATV med henger for transport av stillaser og byggevarer i forbindelse med utvendig maling av bygninger på egen eiendom Hovedveien 152. Tillatelsen gjelder inntil to transporter i perioden mai og juni 2023 og er gitt i medhold av verneforskriften § 9.c på følgende vilkår:

1. Kjøring i nasjonalparken skal skje på opparbeidet sti fra Hovedveien via Friluftskirken til bebyggelsen på Saltstein.
2. Det kan ikke kjøres når det er bløtt underlag med fare for kjøreskader.
3. Tillatelsen skal tas med under kjøringen og vises fram på forespørsel fra Politi, Statens naturoppsyn eller grunneier.

Det må i tillegg innhentes tillatelse fra grunneier. Eier av 29/1 Hovegården er Marianne Gulliksen.

Klagerett

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker etter at dette brevet er mottatt. Klagen bør være begrunnet og skal sendes nasjonalparkforvaltningen.

Med hilsen

Morten Johannessen
nasjonalparkforvalter

Vestfold og Telemark
fylkeskommune
Bård Andresen
baard.andresen@vtfk.no

Saksnummer 2023/16

Saksbehandler Morten Johannessen

Vår ref.

Dato 15.05.2023

Tillatelse til flyging med drone i Jomfruland nasjonalpark i 2023

Vestfold og Telemark fylkeskommune gis tillatelse på vilkår til flyging med drone i nasjonalparken i inntil 30 minutter i mai 2023.

Bakgrunn

Vestfold og Telemark fylkeskommune har 12.05.23 søkt om tillatelse til bruk av drone i Jomfruland nasjonalpark i forbindelse med filmopptak for å fremme turforslag for kajakk i nasjonalparken og randsonen i forbindelse med prosjektet Ro- og padleled Oslofjorden. Målgruppen er bred. Padlingen og droneopptakene planlegges i nasjonalparkens nordvestlige del lang en rute fra Valle til Jomfruland. Det søkes om 30 minutters flytid. Det ble gitt tillatelse til samme formål i 2021, men den ble i liten grad benyttet.

Myndighet

Nasjonalparkstyret har delegert myndighet til å avgjøre saken til forvalter.

Nasjonalparkstyrets retningslinjer (2021)

I saker om bruk av droner til film- og bildeopptak, kan det vurderes å gi tillatelse dersom det gjelder opptak av bilder som skal brukes mot et større publikum og kan tjene informasjonen og kunnskapen om nasjonalparken, i vitenskapelig sammenheng eller i annen nødvendig sammenheng, men ikke til private formål.

Forholdet til verneforskriften og naturmangfoldloven

I verneforskriften § 10 om forbud mot forurensning og støy er det et generelt forbud mot bruk av motordrevet modellfly eller lignende. Det er ikke hjemmel i § 10 for å kunne gi dispensasjon.

Etter verneforskriften § 11 om generelle dispensasjonsbestemmelser, kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

Forvalters vurdering

Forholdet til miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven

§ 8 om kunnskapsgrunnlaget:

Det er først og fremst hensyn til dyrelivet som er relevant i forbindelse med flyging med drone. Forvaltningsmyndigheten mener å ha tilstrekkelig kunnskap om dyrelivet i denne delen av

Jomfruland nasjonalpark

---

nasjonalparken. Kunnskapsgrunnlaget er vurdert som tilstrekkelig og naturmangfoldloven § 9 om føre-var-prinsippet kommer ikke til anvendelse.

§ 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning:

Det er ikke kjent hvor mange søknader som kan forventes om tillatelse til tilsvarende droneflyging, men på bakgrunn av nasjonalparkstyrets retningslinjer er det antakelig snakk om et fåtall søknader i året. Samlet belastning ved å gi tillatelse i denne saken vurderes derfor å være begrenset.

Forholdet til formålsbestemmelsen i verneforskriften § 11

Flygingen vurderes til ikke å være i nevneverdig strid med formålet med nasjonalparken som er å ta vare på et større naturområde med geologisk særpreg med israndavsetninger og biologisk mangfold i sjø og på land med særegne og representative økosystemer og landskap som er uten tyngre naturinngrep.

Konkret vurdering

Under forutsetning av at flygingen foregår i minst 50 meters høyde over sjø, og at det ikke flys over sjøfuglsoner med ferdselsforbud i hekketiden eller over andre områder der det ligger mye fugl på sjøen, vil den ha liten virkning for verneverdiene. Forstyrrelsen vil dessuten være forbigående. Flygingen gjelder opptak av bilder som skal brukes mot et større publikum.

Vedtak

Den norske turistforening Telemark gis tillatelse på vilkår til flyging med drone i nasjonalparken en dag i mars 2021 i forbindelse med promotering av padleled mellom Valle og Øytangen som ledd i prosjektet Ro- og padleled Oslofjorden. Tillatelsen er gitt i medhold av verneforskriften § 11 på følgende vilkår:

1. Det skal ikke flyges over sjøfuglsoner eller andre områder med mye sjøfugl på sjøen.
2. Det kan flys inntil 30 minutter med drone.
3. Det skal holdes minst 50 meters høyde slik at fuglelivet ikke blir forstyrret.
4. Tillatelsen skal tas med under flygingen og framvises etter forespørsel fra Politi eller Statens naturoppsyn.
5. Det skal komme tydelig frem i video/film at droneflyging er gjennomført med tillatelse fra Jomfruland nasjonalpark

Vedlegg

Kart som viser sjøfuglsoner i nasjonalparken (kartet må zoomes inn).

Klagerett

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker etter at dette brevet er mottatt. Klagen bør være begrunnet og skal sendes nasjonalparkforvaltningen.

Med hilsen

Morten Johannessen
nasjonalparkforvalter

Arkivsaksnummer: 2023/2075-0

Saksbehandler: Eirik Johansen Dobbedal

Dato: 15.05.2023

Utvalg	Utvalgsak	Møtedato
Jomfruland nasjonalparkstyre	2023-17	05.06.2023

Søknad om byggetiltak i Jomfruland nasjonalpark - gbnr. 7/163 - Styrmannsholmen

Innstilling fra forvalter

1. Styret i Jomfruland nasjonalpark gir tillatelse til å etablere vann- og avløpsledninger, samt lavspent strømkabel til sin eiendom gbnr. 7/163. Vedtaket er hjemlet i verneforskriften § 3 fjerde ledd h). med retningslinjer gitt i forvaltningsplanen for Jomfruland nasjonalpark (2019).
2. Styret i Jomfruland nasjonalpark gir tillatelse til å etablere ett tilbygg på inntil 8 kvm på bygningen «Sjøblomsten» i forbindelse med innlegging av vann og avløp på eiendommen. «Sjøblomsten» står i matrikkelen oppført som «fritidsbolig» og anses som eiendommens primærbygg. Tilbygget settes på påler nedgravd i løsmasser. Vedtaket er hjemlet i verneforskriften § 3 fjerde ledd a). og retningslinjer til verneforskriften gitt i forvaltningsplanen for Jomfruland nasjonalpark (2019). Tilbygget plasseres som skissert i søknad.
3. Styret i Jomfruland nasjonalpark tillater ikke etablering av tilbygg til bad/våtrom på bygningen «Lillebo». Forvaltningsmyndigheten vurderer at tilbygget faller utenfor dispensasjonsadgangen i § 3 fjerde ledd a). Forvaltningsmyndigheten finner heller ikke grunnlag for å tillate tilbygget etter verneforskriften § 11.
4. Styret i Jomfruland nasjonalpark tillater ikke utvidelse av brygge med ca. 3 meter fra 9,2 til 12 kvm. Tiltaket avslås da forvaltningsmyndigheten mener dette er i strid med verneforskriften § 3 første og annet ledd og ikke finner grunnlag for at tiltaket kan omfattes av dispensasjonsadgangen etter verneforskriften § 11 og naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen til punkt 1 og 2 gis med følgende vilkår:

- Ledningene (vann, strøm, avløp) skal legges i boret hull i fjell fra landtak under sjønivå til inntak i bygningen eller graves ned i løsmasser.
- Ledninger i sjø skal legges skånsomt på havbunnen. Bunnforhold skal i minst mulig grad forstyrres av legging.
- Det tillates ikke sprenging eller andre tiltak som etterlater varige, synlige spor i landskapet knyttet til legging av VA-løsning eller byggearbeid på eiendommen.
- Hvis det i rive/byggeperioden oppstår behov for beskyttelse av grunnen, skal det gjøres ved å legge ut gummimatter.
- Pumpekummen skal legges så tett på bygningen Sjøblomsten som mulig for å begrense tiltakets samlende arealpåvirkning.

- Det er ikke gitt dispensasjon til å fjerne trær av eik eller ask med diameter i brysthøyde mer enn 30 cm. Trær av denne størrelse kan ikke felles uten tillatelse etter de generelle dispensasjonsreglene. Ev. tiltak som påvirker vernede trær skal gjennomføres på en måte som ikke skader røtter eller tre.
- Etter gjennomførte tiltak skal landskapet settes tilbake. Nasjonalparkforvaltningen skal gis beskjed når byggeperioden nærmer seg avslutning for befaring, slik at det fortsatt er mannskaper og maskiner tilgjengelig ved behov for utbedringer.

--- slutt på innstilling ---

Vedlegg

Kart 1:500 - Situasjonsplan

Kart 1:1000 – Ny V/A-trase

Kart 1:100 – Utvidelse av brygge

Kart 1:100 – Plantegning

Fotomontasje gbnr. 7/163

Rundskriv M106-2014 – Rundskriv mo forvaltning av verneforskrifter

Saksopplysninger

Arkitekthuset AS søker på vegne av tiltakshaver Christian Hestenes om byggetiltak etter verneforskriften på gbnr. 7/163 på Styrmannsholmen i Kragerø kommune. Nasjonalparkforvalter ble gjort oppmerksom på saken da Statsforvalteren i Vestfold og Telemark (SFVT) fikk oversendt vann- og avløps-saken til uttale fra Kragerø kommune, som i sin tur tok kontakt med nasjonalparkforvalteren og opplyste om de omsøkte og planlagte tiltakene. Nasjonalparkforvalteren fikk oversendt saksdokumentene og oppdaget da at tiltakene ikke var omsøkt etter verneforskriften som meddelte dette til Kragerø kommune og ansvarlig søker. Arkitekthuset AS har i søknaden til Kragerø kommune valgt å vise til vedtak fattet for gbnr. 7/163 i 2019 da daværende eier søkte om rivning av eksisterende bygningsmasse på eiendommen, oppføring av ny fritidsbolig, utvidelse av brygge og tilkobling til kommunalt vann og avløp. Nasjonalparkstyret ga daværende eier tillatelse til rivning, etablering av ny hytte, utvidelse av brygge og etablering av kommunalt vann og avløp med en rekke vilkår (sak 2019/15).

Arkitekthuset AS antok at relevante deler fra vedtaket i sak 2019/15 kunne overføres til ny søknad og sendte derfor ikke søknad om ny behandling etter verneforskriften. Etter korrespondanse med SFVT vurderte nasjonalparkforvalter at rammene for ny og gammel søknad var svært forskjellige og at tiltakene krevde ny behandling etter verneforskriften. Arkitekthuset ble informert om dette og har sendt inn søknad om tillatelse til tiltak etter verneforskriften.

Søknaden omfatter følgende tiltak:

1. Etablering av strøm og vann- og avløpsledninger til bygningene «Sjøblomsten» og «Lillebo». Planlagt trase, landpunkt, kum og forbindelse mellom hyttene fremgår av vedlagt kartskisse.
2. Etablering et tilbygg på 8 m² BYA på hver av hyttene «Sjøblomsten» og «Lillebo» i forbindelse med VA-tilførsel, slik at eiendommen får en økning på 16 m² BYA. Plassering og utforming fremgår av vedlagt kartskisse og fotomontasje.

3. Utvidelse av dagens brygge fra 9,3 m² til 12 m² gjennom en forlengelse av brygga på ca. 3 meter i østlig retning. Utvidelse av brygge fremgår av vedlagt kartskisse og fotomontasje.

Søker har vedlagt botanisk undersøkelse fra mai 2019.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Jf. vedtekter for Jomfruland nasjonalparkstyre pkt. 6.1 om forvalterens rolle og pkt. 6.2 om styrets forhold til forvalter, faller saken utenfor forvalterens delegasjonsmyndighet og krever behandling i nasjonalparkstyret.

Verneformål – forskrift

Forskrift om vern av Jomfruland nasjonalpark, Kragerø kommune, Telemark (FOR-2016-12-16-1630) § 3, § 3 fjerde ledd a), § 3 fjerde ledd h) og § 11

Forvaltningsplan

Forvaltningsplan for Jomfruland nasjonalpark og Stråholmen landskapsvernområde (2019)

Naturmangfoldloven

Lov om forvaltning av naturens mangfold (LOV-2009-06-19-100)

Presedens

Det er 8 bebygde fritidseiendommer innenfor Jomfruland nasjonalpark, hvorav to ligger på Styrmannsholmen. Eiendommene på Styrmannsholmen har flere likheter mht. spredt bygningsmasse, adkomst og sanitærforhold. Naboeiendommen 7/161 på Styrmannsholmen har i dag et bebygd areal på over 100 kvm. I tråd med forvaltningsplanens retningslinjer til maksimalt bebygd areal har denne eiendommen ikke mulighet for ytterligere utvidelse av bygningsmassen. Presedensfaren av et enkeltvedtak i denne saken vurderes som begrenset.

Vurdering

Gbnr. 7/163 består i dag av fem bygninger med et samlet areal på 77 m² (BYA). BYA på eiendommen er målt opp av Skjærgårdstjenesten i forbindelse med kartlegging av bygg og anlegg i nasjonalparken. Bygningsmassen består av:

Hytte: 25 kvm

Hytte: 18 kvm

Hytte: 13 kvm

Uthus: 13 kvm

Uthus: 8 kvm

I tillegg kommer brygge på 9,3 m². Brygga faller under kriteriene for areal som regnes inn i BYA da brygga ikke er høyere enn 0,5 meter over omkringliggende terreng. Areal i sjø regnes ikke med i BYA.

Forholdet til verneforskriften

Verneforskriften § 3 – Vern mot inngrep på land – forbyr all varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.

Forskriftens § 3 tredje ledd a.) til l.) redegjør for en rekke tiltak som er tillatt uten dispensasjon fra verneforskriften.

De omsøkte tiltakene på Styrmannsholmen, gbnr. 7/163, omfattes ikke av de generelle unntakene fra forskriften og må vurderes opp mot tiltak forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til etter søknad i § 3 fjerde ledd a.) til r.).

Tiltak 1 – etablering av ledninger til strøm, vann- og avløp

Etablering av ledninger og tilkobling til strøm, vann- og avløp er et tiltak som er omfattet av verneforskriften § 3 fjerde ledd h.), hvor forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse.

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til graving i forbindelse med nye ledningsanlegg i sjø og til eksisterende fritidsboliger. Forvaltningsplanen presiserer retningslinjene for dispensasjonen og sier at:

- Det bare skal gis tillatelse dersom arbeidene utføres slik at man unngår skade på landskap og naturmiljø. Dersom det gis tillatelse skal det stilles krav om at terrenget tilbakeføres til slik det fremsto før tiltaket.
- Det gis ikke tillatelse til tiltak som medfører fjellsprengning.
- Tillatelse til nye ledninger i sjø begrenset til å gjelde Stråholmen, Jomfruland og Styrmannsholmen.

Det søkes om etablering av lavspent strømkabel og V/A-anlegg hvor søker oppgir at VA-ledninger fra hyttene og ut til sjø kjerneborres gjennom svabergene. Det skal i tillegg etableres en pumpekum sør for hytta «Sjøblomsten». Ledningen i sjø er planlagt lagt gjennom kartlagt naturtype «bløtbunnsområde» vurdert som «lokalt viktig», Naturbase-ID BM00080887. Tiltaket har begrenset omfang og langtidseffekten av tiltaket vurderes som akseptabel, i tråd med forvaltningsplanens åpning for tilkobling til kommunalt vann og avløp. Skissert trasse ligger sør for kartlagt ålegrasseng (Naturbase-ID BM00075904). Utvidelse av kommunalt vann og avløp til hytta på Styrmannsholmen vil være begrenset til denne hytta og utløser ikke ønske om utvidelse av ledning til nye områder. Tiltaket har med dette begrenset påvirkning på samlet belastning i verneområdet. Ledninger bør legges på bløtbunn og ikke spyles ned.

Jf. retningslinjene i forvaltningsplanen tillates ikke fjellsprengning i nasjonalparken og etablering ved nedgraving i løsmasser eller kjerneboring er eneste alternativ. I dag er det kun utedo på eiendommen som ev. tømmes i hav eller på land etter behov. Selv om det trolig er år mellom hver tømming, vil tilkobling til kommunalt V/A-løsning være bedre for natur, miljø og friluftshensyn.

Pumpekummen er planlagt i løsmasser tett på bygningen «Sjøblomsten» og vil påvirke landskapet gjennom graving. Det bør derfor ev. stilles krav om tilbakeføring av landskapet og dokumentasjon før og etter arbeidet er gjennomført. Det bør stilles vilkår om skjult landtak og ledningsnett jf. retningslinjene til § 3 h.) i forvaltningsplanen. Pumpekum bør legges så tett på bygningen som mulig for å redusere negativ landskapspåvirkning.

Tiltak 2 – Tilbygg på «Sjøblomsten» og «Lillebo»

Jf. retningslinjene til § 3 fjerde ledd a.) er ombygging og mindre utvidelser av bygninger begrenset til tilbygg/endringer som følge av innlegging av vann og avløp når samlet bebyggd areal (BYA) på eiendommen ikke overstiger 100 m² og tilbyggets høyde ikke overstiger 4,5 meter over naturlig terreng. Tiltaket skal heller ikke ha negativ påvirkning på landskap, friluftsliv eller naturverdier.

Gbnr. 7/163 har et samlet BYA på 77 m². Med utvidelse på 16 m² vil samlet BYA etter tiltak bli 93 m². Eiendommen er derfor ikke påvirket av arealgrensen satt i forvaltningsplanen.

Dagens bygningsmasse på eiendommen er spredt, med ca. 50 meter mellom hyttene lengst vest og hytta lengst øst på eiendommen. Den spredte bygningsmassen kan til dels oppleves begrensende for allmenn ferdsel på Styrmannsholmen.

De omsøkte tiltakene knytter seg til bygningene lengst vest på holmen som inngår i «tunet» og vil ikke påvirke dagens bygningsstruktur på negativ måte.

Tilbygget på hytta «Lillebo» er planlagt på baksiden av eksisterende hytte med samme mønehøyde som dagens bygg. Tilbygget vil derfor være skjermet fra sjøsiden og knapt synlig fra nord og øst.

Tilbygget på hytta «Sjøblomsten» er planlagt/tegnet i delvis forlengelse av dagens hytte, med plassering på hyttas vestlige hjørne. Skrått svaberg på baksiden av hytta reduserer muligheten for å legge tilbygget «skjult» jf. tiltaket på «Lillebo». Det må derfor ev. vurderes i hvilken grad tilbygget kan legges sør for dagens bygg. Med et tilbygg tilpasset stedets arkitektur og farger har trolig omsøkt plassering begrenset negativ virkning og må veies opp mot den samlede belastningen ved effektiv rørføring, mindre kjerneboring, graving og øvrige tiltak. Plasseringen vil ikke medføre økt privatisering, sammenliknet med alternative plasseringer, men vil innebære en visuell endring fra sjøsiden. Fasadeendringen som følge av flytting av vindu og økning i vindusflate vurderes som innenfor dispensasjonsmuligheten i § 3.

Jf. verneforskriften § 3 første ledd er natur og landskap i nasjonalparken som utgangspunkt vernet mot all varig påvirkning. Verneforskriften og forvaltningsplanen åpner allikevel for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til tilbygg i forbindelse med innlegging av vann og avløp. Forvaltningsplanen inneholder ingen retningslinjer mht. størrelse, antall m.m. utover begrensningen på eiendommens BYA og ev. tilbyggets høyde, landskapspåvirkning eller påvirkning på allmennhetens interesser.

I lys av verneforskriftens formål og forvaltningsplanens formulering «i forbindelse med» er forvaltningsmyndigheten av den oppfatning at dispensasjonsadgangen for tilbygg knytter seg til etablering av nødvendig rom som våtrom/bad til en bygning, dersom eksisterende bygningsmasse ikke er tilpasset denne funksjonen. For eiendommer uten vann/avløp er det naturlig at baderom mangler. Forvaltningsplanen åpner derfor for denne muligheten.

Forvaltningsmyndigheten er på den annen side ikke av den oppfatning at dispensasjonsadgangen åpner for etablering av mer enn ett tilbygg. Tilbygg på andre bygninger enn eiendommens fritidsbolig/hovedbygning faller utenfor dispensasjonsadgangen etter § 3 fjerde ledd a). Dispensasjon til øvrige tilbygg må ev. behandles etter verneforskriften § 11. Forvaltningsmyndigheten viser til vurdering av dispensasjonsadgang etter verneforskriften § 11 i avsnitt om utvidelse av brygge (Tiltak 3) og kan ikke se at forskriften gir adgang til dispensasjon.

Tiltaket vurderes delvis å falle innenfor dispensasjonsadgangen i § 3 fjerde ledd a.), men forvaltningsmyndigheten vurderer at retningslinjene for etablering av tilbygg i forbindelse med vann og avløp kun åpner for å tillate tilbygg på eiendommens «hovedbygning», som i dette tilfellet er «Sjøblomsten».

Plassering av tilbygg på baksiden er en anbefaling til forvaltningsplanen og ikke krav. Plassering må vurderes mot den samlede belastningen tiltaket har på natur og miljø. Terrengmessige forhold gjør plassering av tilbygg «sør-øst» (bak langvegg) på Sjøblomsten uegnet og vil trolig medføre større terrengbelastning og økt behov for boring enn ved omsøkt plassering. Tilbyggenes høyde skal ikke overstige 4,5 meter over naturlig terreng. Pumpekummen bør legges så tett på bygningen «Sjøblomsten» som mulig for å konsentrere tiltakets arealpåvirkning på landskapet.

Tiltak 3 – Utvidelse av brygge

Utvidelse av brygga faller utenfor dispensasjonsadgangen i § 3 fjerde ledd l.) som omfatter bygging av brygger etter fjerning av eksisterende brygger eller etablering av fellesbrygge

m.m. Tiltaket må derfor behandles etter verneforskriften § 11 – generelle dispensasjonsbestemmelser.

Adgangen til dispensasjon etter § 11 er streng. Miljødirektoratet skriver på s. 11 i Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter at:

«Dispensasjonsbestemmelsen er i utgangspunktet ment for uforutsette tilfeller eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert ved opprettelsen av verneområdet, i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser.»

Den generelle dispensasjonsbestemmelsen skal ikke benyttes til å utvide rammen som er etablert gjennom verneforskriften. Det følger av dette at dispensasjonsbestemmelsen kun skal nyttes i særlige tilfeller og som en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutsettes på vernetidspunktet (Rundskriv M106-2014, s. 10).

Det søkes om å utvide dagens brygge med ca. 3 meter i østlig retning fra 9,3 kvm til 12 kvm i form av en utvidelse av brygga mot øst. 12 kvm. er største areal for hytter i LNFR-områder i henhold til kommuneplanens arealdel.

Jf. verneforskriften § 3 annet ledd er *«området vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger (...).»*

Verneforskriften § 3 tredje ledd gjør rede for en rekke tiltak som bestemmelse i første og annet ledd ikke er til hinder for og som ikke krever tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Verneforskriften § 3 fjerde ledd stiller opp en rekke tiltak forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til.

Blant tiltakene som skissere i tredje ledd a.) til l.) og fjerde ledd a.) til r.). Verneforskriften redegjør for en rekke tiltak på brygger og bryggeanlegg som er tillatt uten søknad og som kan tillates mot søknad. Utvidelse av brygge er ikke nevnt i dispensasjonsbestemmelsene etter tredje og fjerde ledd. Spørsmålet i vurderingen om forvaltningsmyndigheten kan dispensere fra forskriften er om tiltaket er av typen som vernemyndigheten ikke kunne forutse på vernetidspunktet.

I lys av de detaljerte bestemmelsene i § 3 tredje ledd a.) til l.) og fjerde ledd a.) til r.) er det rimelig å anta at vernemyndigheten har vurdert, men valgt å ikke omfatte utvidelse av eksisterende anlegg listen for unntak eller listen med dispensasjonsadgang. Bryggeanlegg og tiltak knyttet til bryggeanlegg er flere ganger nevnt i forskriftens tredje og fjerde ledd, uten at det her nevnes utvidelse av eksisterende anlegg. Nyanlegg er begrenset av et forbehold om forutgående naturskade, brann eller etablering av fellesanlegg.

Bakgrunnen for dette er trolig en vurdering at utvidelse og nybygg er i direkte konflikt med verneforskriften som skal sikre området for *«inngrep av enhver art»*. Med utgangspunkt i de tillatte unntakene i § 3 tredje ledd og dispensasjonsadgangen i § 3 fjerde ledd, mener forvaltningsmyndigheten at utvidelse av eksisterende brygger er et tiltak som vernemyndigheten forutså som en mulighet på vernetidspunktet, men bevisst valgte å utelate i forskriften. Argumentet for dette er at utvidelse er i strid med verneformålet etter § 3 første og annet ledd. Forvaltningsmyndigheten mener derfor at det ikke foreligger hjemmel til å dispensere fra verneforskriften etter § 11 for utvidelse av brygge på gbnr. 7/163.

Vurdering etter §§8-12 i naturmangfoldloven

§8 – kunnskapsgrunnlaget

Naturtyper, artsmangfold og fremmede arter på land ble kartlagt av Biofokus i 2013 i forbindelse med forarbeidene til Jomfruland nasjonalpark. Som del av samme forarbeid ble landskapsverdier vurdert av Asplan Viak i 2014. Plantelivet på eiendommen ble kartlagt av Bjørn Erik Halvorsen i mai 2019. Styrmannsholmen er kartlagt som kystlynghei og det ble i

april 2022 ferdigstilt en egen skjøtselsplan for Styrmannsholmen og Larsholmen. Det er et åpent landskap på Styrmannsholmen med en stor andel åpent fjell, og flyfoto gir relativt god oversikt over området. Forvalter befarte området 18. januar og 7. mars i forbindelse med planlegging og oppstart av restaureringen av kystlyngheia på Styrmannsholmen. Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig og § 9 om føre-var-prinsippet tas ikke i bruk.

§10 – økosystemtilnærning og samlet belastning

Det er åtte bebygde fritidseiendommer i nasjonalparken. På Styrmannsholmen ligger det to bebygde eiendommer. Gbnr. 7/161 har et samlet bebygd areal på over 100 kvm. Dette innebærer at det ikke vil bli gitt tillatelse til nye byggetiltak på denne eiendommen., jf. retningslinjer til § 3 fjerde ledd a.). På de resterende bebygde fritidseiendommene er det ikke tilsvarende situasjon med flere mindre, spredte bygninger og de fleste har i dag offentlig vann og avløp. Vurderingen er at tillatelse til etablering av vann og avløp til hovedbygningen på gbnr. 7/163 ikke vil innebære økt samlet belastning.

§11 – kostandene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

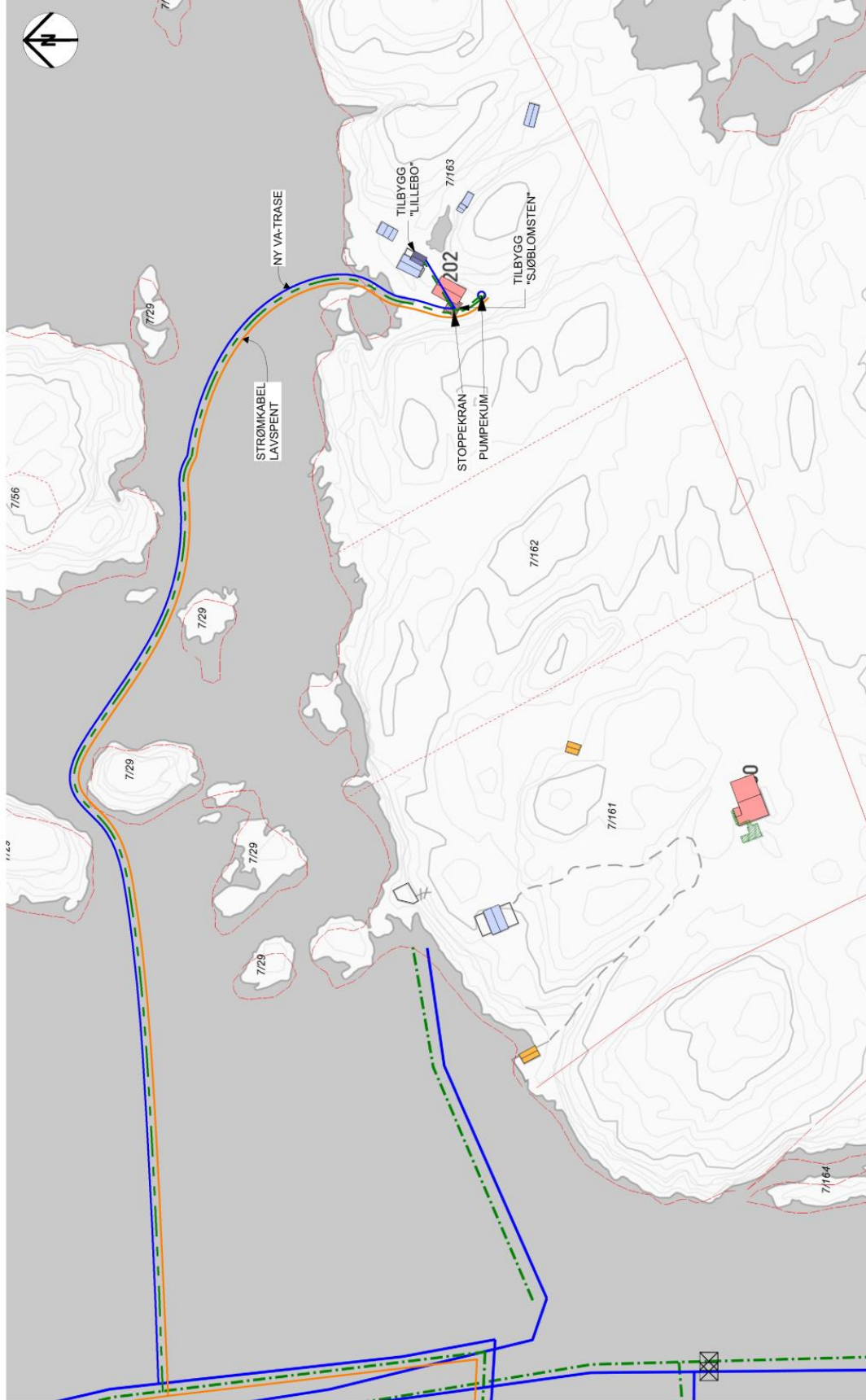
Anleggsarbeidet kan medføre forringelse av terreng- og landskapsverdier hvis tilbakeføringen etter endt arbeid ikke gjøres tilfredsstillende. Det bør settes vilkår om fotodokumentasjon før og under arbeidet, samt fotodokumentasjon og felles befaring når arbeidet nærmer seg slutten.

§12 – miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det er fine svaberg på Styrmannsholmen og det tillates ikke sprenging av atkomstveger eller uteområder. Tiltakene har kort adkomst fra brygge som ved ev. utvidelse vil redusere avstand og skåne øvrig terreng mot inngrep. Tiltaket skal gjennomføres på en slik måte at det ikke settes spor og merker fra anleggsmaskiner og anleggsarbeid på svaberg og store steiner. Ev. gravearbeider i forbindelse med etablering av pumpekum skal tilbakeføres. Det er derfor viktig at tiltakshaver dokumenterer arbeidet og vilkårene med før og etter-bilder. Det skal videre gjennomføres felles befaring med nasjonalparkforvalter når tiltakene er gjennomført.

Vedlegg 1 – oversiktskart 1:1000

D - 2

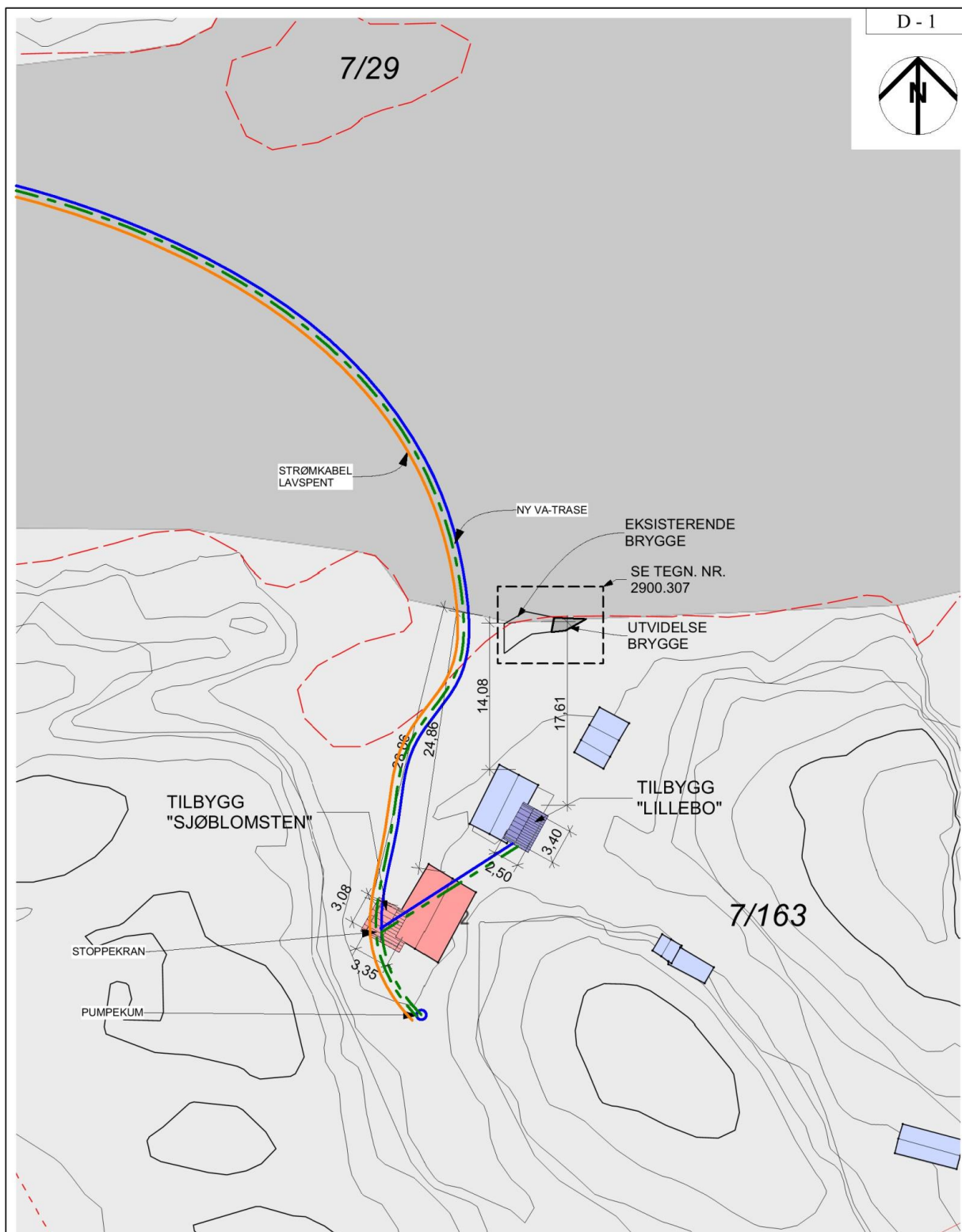
ARKITEKTHUSET KRAGERØ AS
P.A. Heuchsgate 25
3770 Kragerø
Tlf: 35 88 33 00
Fax: 35 88 29 80

PLAN NY VA-TRASE
G/BNR 7/163
Målestokk M. 1:1000
Format-A3
Dato 09.09.2021

SØKNAD
FAMILIEN HESTENES
STYRMANSHOLMEN
Filnavn: Tilbyg Hestenes sk Styrmansholmen.pln

Vedlegg 2 – Situasjonsskart 1:500

TILBYGG NYE BAD

SITUASJONSPLAN

G/BNR 7/163

FAMILIEN HESTENES

Målestokk M 1:500

STYRMANS HOLMEN KRAGERØ

Filnavn
Tilbygg Hestenes på
Styrmansholmen.pin

Tegn.nr: 2900.300

Dato: 09.09.2021

Format-A4

ARKITEKTHUSET KRAGERØ AS
P.A.Heuchsgate 25 , 3770 Kragerø

WWW.ARKITEKTHUSET.NO

**Jomfruland
nasjonalpark**

Nasjonalparkstyret

Møtedato: 05.06.2023
Saksnummer:
Saksbehandler: Eirik Dobbedal
Dato saksframlegg:

Sak 2023-18 Drift av ferdselsteller på Stangnes

Bakgrunn

Kragerø Turlag har mottok i 2022 tilskudd på kr. 40.000 til kjøp av en ferdselsteller og ønsket å sette opp en teller ved stien nedenfor parkeringsplassen som fanger opp besøkende til Stangnes og de som går kyststien mot Vestre Rødal. Kragerø Turlag ønsket at enten SNO eller nasjonalparkstyret dekket driftskostanden ved telleren. Forvalter anbefalte at telleren ble knyttet opp til systemet til SNO, på samme måte som tellerne på Jomfruland, som har fungert bra de siste par årene og som SNO har god service på å levere oversikter fra.

Jomfruland nasjonalparkstyre fattet følgende vedtak i sak 2022-30:

Styret ser at det er behov for å kjenne besøksmønsteret på Stangnes bedre og å følge utviklingen framover.

Ferdselstilleren bør i utgangspunktet plasseres sammen med nasjonalparkens informasjonspunkt, da det gir færre innretninger og ikke krever offentlige tillatelser.

Statens naturoppsyn anmodes om å sørge for montering, igangsetting og drift av telleren, samt lagring og presentasjon av data.

Statens naturoppsyn anmodes også om å dekke driftsutgiftene.

Statens naturoppsyn har svart ut henvendelsen og kan ikke påta seg driftsansvar for tellere som ikke inngår i deres eget system. Dersom SNO skal overta eierskap/drift må telleren inngå som del etablert system, hvor telleren kan flyttes avhengig av SNO sine behov og prioriteringer.

Nasjonalparkforvalter har videreformidlet svaret fra SNO til Kragerø Turlag. Turlaget ønsker at nasjonalparkstyret dekker driftskostnadene med telleren. Turlaget opplyser at kostanden omfatter et månedlig abonnement på 395,- (4740,-/år).

Jomfruland nasjonalpark mottar hvert år tilskudd til tiltak for å sikre og fremme naturverdier i verneområdet. Tilskuddet tildeles via kap./post 1420.31 over statsbudsjettet. Miljødirektoratet har laget en egen strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder for 2020-2025.

Strategien legger føringer for hva midlene kan nyttes til og avgrenser dette til fysiske tiltak for å fremme og ivareta verneformålet og kan kun nyttes til tiltak i forvaltningsmyndighetens egen regi. Tilskudd til drift faller utenfor tilskuddsordningens postformål. Kunnskap om besøk og bruk av nasjonalparken er viktig for god forvaltning og tilrettelegging. Tiltak som bidrar til å sikre dette vurderes som positivt.

Innstilling

Styret i Jomfruland nasjonalpark dekker den årlige lisenskostnaden knyttet til ferdselstilleren på Stangnes. Kunnskap om bruk av området er viktig for god og målrettet forvaltning og telleren vil bidra med konkrete brukstall for Stangnes-området.

Styret i Jomfruland nasjonalpark setter som vilkår at de får tilgang til besøksdata og fritt kan benytte dem i formidling og forvaltning av nasjonalparken.

**Jomfruland
nasjonalpark**

Nasjonalparkstyret

Møtedato: 05.06.2023
Saksnummer:
Saksbehandler: Eirik Dobbedal
Dato saksframlegg:

Sak 2023-19 Rullering av tiltaksplan for 2023-2026

Bakgrunn

Forvaltningsplanen ble godkjent i juli 2019. Forvaltningsplaner bør revideres senest etter 10 år. Forvaltningsplanen for Jomfruland nasjonalpark åpner for revisjon allerede etter 4 til 5 år, for å tilpasse forvaltningsplanen basert på erfaringer fra verneområdets første år.

Forvaltningsplanen følges av en treårig tiltaksplan med konkrete tiltak for å fremme og bevare verneformålet. Tiltaksplanen rulleres årlig og fungerer som en arbeidsplan for nasjonalparkforvaltningen sammen med forvaltningsplanen.

Tiltak i verneområder finansieres gjennom Miljødirektoratet via kap./post. 1420.31 i statsbudsjettet. Miljødirektoratet har utarbeidet en egen strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder, 2020-2025 (vedlagt). Midler over kap./post 1420.31 prioriteres til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet.

Den treårige tiltaksplanen er utgangspunkt for årlige søknader om tiltaksmidler fra Miljødirektoratet.

Om forslaget

Jomfruland nasjonalpark har per i dag utarbeidet sju skjøtelsesplaner. I tråd med anbefalinger i planene er det videre gjennomført omfattende naturrestaureringstiltak på Jomfruland. Vinteren 2023 har forvaltningen startet opp restaurering av kystlynghei på Styrmannsholmen.

Engangstiltak tas gradvis ut av planen, samtidig som årlige tiltak er beholdes Engangstiltak kan ofte følges opp med årlige skjøtelsestiltak. Utgangspunktet for prioritering av tiltakene er skjøtelsesplaner/ råd for områdene:

- Tårnskogen
- Området innenfor Vestre Saltstein
- Sandbakken
- Øytangen nord og sør
- Havstrender på Stråholmen
- Styrmannsholmen og Larsholmen.
- Rullesteinstranda på Jomfruland

Tiltaksplanen inneholder også tiltak på initiativ fra nasjonalparkforvaltningen og øvrige som kan bidra til å fremme verneformålet.

Innstilling

Forslag til tiltaksoversikt godkjennes med de merknader som ble lagt frem i møtet. Styret ber om ny sak med rullering av tiltaksplanen første halvår i 2024.

Vedlegg

Forslag til tiltaksoversikt 2023-2026

NP = Nasjonalparkforvaltningen
 SNO = Statens naturoppsyn
 FK = Fylkeskommunen
 VK = Visit Kragerø
 KE = Kragerø energi
 BLT = BirdLife Telemark

MD = Miljødirektoratet
 KK = Kragerø kommune
 KM = Kulturminnemyndigheten
 KL = Kystlotteriet
 SF = Småfrakt

KN = Kragerø næringsforening
 TK = Tjenestekjøp
 FM = Fylkesmannen
 SK = Sykkelknut
 SG = Samordningsgruppe

FD = Fiskeridirektoratet
 HI = Havforskningsinstituttet
 JF = Jomfruland fuglestasjon
 ST = Skjærgårdstjenesten
 BF = Botanisk forening

IUA = Utvalg akutt forurensning
 NG = Norsk genressurscenter
 KF = Kragerø fjordbåtselskap
 NINA = Norsk inst. for naturforskning
 BS = Besøksenteret

UKL = Utvalgte kulturlandskap
 JV = Jomfruland vel
 KKA = Kulturkameratene
 GP = Geoparken
 KV = Kystverket

Område/tema/tiltak	Tiltak naturverdier og kulturminner	Informasjon og tilrettelegging	Kommunikasjonstiltak	Tiltak besøksforvaltning	Kunnskap	Prioritet	Ansvar	Samarbeid	Finansiering	Gjennomføring	2023	2024	2025	2026
Hele nasjonalparken														
Ferdse og aktiviteter skal ikke forstyrre sjøfugl														
Tema på nettside. Temaplakater er satt opp.		x		x		1	NP		MD	NP	0	0	0	0
Informasjonsvideo om hekkende sjøfugl. Samarbeid.		x	x	x		1	SNO	NP	MD	SNO	0	0	0	0
Ta initiativ til at Langholmen kommer med i sone B for sjøfugl med ferdselsforbud	x			x		2	NP			KLD	-	-	-	-

Brosjyre om forstyrrelse av sjøfugl. Deles ut ved utleie av kajakk, padlebrett, vannskuter med mer.		x	x	x		2	NP			NP	0	50	0	0
Kontroll av ferdselsforbud og jaktforbud	x			x		2	SNO			SNO	-	-	-	-
Løse hunder og mennesker skal ikke skade fugleunger														
Tema på nettside og temaplakat.		x		x		1	NP		MD	NP	0	0	0	0
Strandlinjen skal i hovedsak være fri for søppel. Objekter med kulturhistorisk verdi skal ikke fjernes.														
Bidra til oversikt over aktører og planlagt rydding					x	2	NP			KK	-	-	-	-
Strandrydding i friluftslivsområder der frivillige ikke rydder.	x					2	KK			KK	-	-	-	-
Strandrydding Jomfruland rettet mot besøkende. Utdeling av poser, mottak og levering.	x			x		1	NP	KL/ SK	MD	NP	5	5	5	5
Fjerne tungt avfall på utsiden av Jomfruland	x					1	NP	ST	MD	NP	0	50	0	50
Kommunikasjonstiltak														
Medvirke i samarbeid om etablering besøkssenter			x	x		1	KK	NP		KK	-	-	-	-
Anlegg med tårn Øytangen, inkl. drift		x	x	x		1	NP	BLT ,KK, NP	MD	NP	50	60	60	60
Produksjon av videofortellinger		x	x	x		1	NP		MD		0	0	0	0
Webkamera sjø og tårn online		x	x	x		1	NP		MD		20	25	25	25
Nettside og informasjon		x	x	x		1	NP			TK	0	30	30	30

Drift av datasystem infobod		x	x	x		1	NP			TK	30	30	30	30
Distribusjon av brosjyrer om Jomfruland nasjonalpark		x	x	x		1	NP			TK	15	20	20	20
Informasjon i brosjyren Jomfrulandsguiden.		x		x		1	NP	JV	MD	JV	5	5	5	5
Informasjon på hjemmesidene til Visit Norway.		x		x		1	NP	VK		VK	0	0	0	0
Informasjon i heftet Kittelsen og nasjonalparken.		x		x		1		KK	MD	KK	-	-	-	-
Flerspråklig film rettet mot utenlandske besøkende		x	x	x		3	NP		MD	TK	0	0	0	0
Nasjonalparkbok. Samarbeidspartnere må avklares.	x	x	x	x		3	NP				0	0	0	400
Budskap ifm. guidede turer.		x	x	x		2	NP	KK		NP	-	-	-	-
Budskap, informasjon og råd ifm. selvguiding Jomfruland, Stråholmen og Stangnes		x	x	x		2	NP	JG	MD	NP	0	30	0	0
Bidra til at aktørene så langt som mulig bruker samme designprofil		x	x	x		2	MD			NP, KK	-	-	-	-
Markvandring Jomfruland og Stråholmen		x	x	x	x	3	NP		UKL	TK	10	20	20	20
Videoinformasjon i besøksenteret om adferd	x	x	x	x		2	BS			BS	-	-	-	-
Annen digital informasjon i besøksenteret om adferd	x	x	x	x		2	BS			BS	-	-	-	-
Muntlig informasjon i besøksenteret om adferd	x	x	x	x		2	BS			BS	-	-	-	-
Informasjon i besøksenteret om brannfare	x	x	x	x		2	BS			BS	-	-	-	-
Tilrettelegging friluftsliv														
Sittebenker Jomfruland		x		x		2	NP		MD		0	50	50	50
Sanere ulovlige bålplasser, varder og solgroper	x					1	NP		MD	TK	0	50	10	10

Stiplan og stikart for hele Jomfruland	x	x	x	x		2	NP		MD		-	200	0	0
Mulighetsstudie innfallsporter	x	x	x	x		2						150	150	150
Drift ferdselsteller. Jomfruland nord. Utskifting/opplading.	x	x	x	x		1	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Drift ferdselsteller Stangnes. Årlig lisenskostnad	x	x	x	x		1	DNT			NP	6	6	6	6
Sjø														
Storskala endringer i havmiljøet														
Samordne bevaringsmålene med andre nasjonalparker.	x					2	NP			NP	-	-	-	-
Samarbeide med andre nasjonalparker om overvåking og forskning i Skagerrak. NFR-prosjekt Oslofjorden, Skagerrak og Kattegat,					x	2	NP			NP	0	500	500	0
Kartlegging av omfang og tilstand i marine naturtyper: Bløtbunn, ålegrassenger, tareskoger, israndsavsetninger og skjellsand.	x				x	1	NP		MD	TK	0	500	500	500
Fjordtorsk														
Overvåking av utviklingen i småtorskbestanden.					x	1	HI		FD	HI	0	0	0	0
Tema på nettsiden og på informasjonspunkt.		x		x		1	NP			NP	0	0	0	0
Hummer														
Ta initiativ til nye hummerfredningsområder.	x					1	NP	FD		FD	0	0	0	0
Bidra til mer kontroll av hummer- og krabbeteiner.	x					2	FD			FD	-	-	-	-

Kunnskap om sjøfugl														
Årlige tellinger		x			1	FM		MD	SF	-	-	-	-	
Oljevern														
Tiltakskort for konkrete områder	x				1	IUA		IUA	IUA	-	-	-	-	
Anlegge permanente lensefester	x				1	IUA		IUA	IUA	-	-	-	-	
Skreddersydde lenser og lensedregger på lager.	x				1	IUA		IUA	IUA	-	-	-	-	
Ferdig oppkjørte navigasjonskurser for utlegging av lenser	x				1	IUA		IUA	IUA	-	-	-	-	
Dedikerte fartøyer	x				1	IUA		IUA	IUA	-	-	-	-	
Øvelser	x				1	IUA		IUA	IUA	-	-	-	-	
Trent personell med god lokalkunnskap	x				1	IUA		IUA	IUA	-	-	-	-	
Ta initiativ overfor IUA om bedre beredskap	x				2	NP			NP	0	0	0	0	
Spøkelsesfiske														
Bistå Havforskningsinstituttet i prosjekt Spøkelsesfiske. Kartlegging og fjerning av tapte fiskeredskaper. Delta i styringsgruppe.	x				1	HI	NP		HI	0	200	200	200	
Bidra til distribusjon av brosjyren Teinevett-tips		x		x	2	NP	HI		NP	0	0	0	0	
Tilskudd til hummerteiner med rånetråd	x				2	NP	FD	MD	NP	0	50	50	50	
Annet undervannsøppel														
Prioritere områder for opprydding					x	2	NP	ST	NP	-	50	50	50	

Kunnskapen om natur på land.														
Kartlegge natur etter standard metode.					x	2	MD	MD	MD	TK	-	-	-	-
Kontroll av hekking i 9 fuglekasser på Jomfruland	x					1	NP			SNO, NP, TK	5	5	5	5
Overvåke insekthoteller på Stråholmen, Øytangen og Stangnes.	x					1	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Beiting andre steder enn i sone A														
Bidra til at beiting blir gjenopptatt andre steder der det er til fordel for verneverdiene.	x					2	NP		MD	TK	20	20	20	20
Rynkerose														
Fjerne alle forekomster.	x					1	NP	UKL	MD	TK	10	20	10	20
Mink skal ikke være en trussel for bakkehekkende fugl														
Fellefangst og jakt med hund i utvalgte områder i regi av SNO.	x					1	SNO	UKL	MD	SNO	110	115	115	120
Elektronisk varsling minkfeller	x					1	SNO		MD	SNO	-	-	-	-
Restaurering terrenginngrep														
Tilbakeføring av steintak innenfor Tangbukta	x					2	NP	UKL	MD	TK	0	50	0	0
Tilbakeføring sandtak i kanten av Tårnskogen	x					3	NP		MD	TK	0	0	0	0
Utbedring av kjørespor i strandvoll øst for Vestre Saltstein	x					1	NP			TK	0	20	0	0

Reetablere steingjerde øst for porten til eikeskogen benyttet til utkjøring ifbm. hogst.	x					1	NP			TK	0	20	0	0
Svaberg														
Informere på temaplakater om bålforbud. Stangnes, Saltsteinene og Søndre huet.	x	x	x	x		2	NP		MD	NP	10	0	0	0
Informere om bålforbud og skader på svaberg på nettside, media og facebook	x	x	x	x		1	NP			NP	-	-	-	-
Brann														
Føre opp brannsikre grillplasser	x			x		3	NP		MD	NP	0	0	0	100
Felles for Jomfruland og Stråholmen														
Samordne tilrettelegging og informasjon														
Samordningsgruppe Jomfruland og Stråholmen. Informasjon og tilrettelegging. Sekretariat.		x	x	x	x	2	NP	SG	MD	NP	-	-	-	-
Understøtte landbruksdrift med beitedyr i sone A														
Samordne med utvalgte kulturlandskap.	x					1	NP	UKL		NP	-	-	-	-
Tilsyn og flytting av beitedyr.	x					1	NP	UKL	MD	TK	100	110	110	110
Virtuelle gjerder Jomfruland og Stråholmen. Delfinansiering.	x					1	NP	UKL	MD	TK	0	50	50	0
Vannpost husdyr, Myra nord, Jomfruland	x					2	UKL	NP	UKL		-	-	-	-
Kjøp av skjøtselstjenester fra grunneiere.	x					1	NP		MD	TK	125	125	130	130
Gratis bruk av statens beitearealer.	x					1	NP			NP	-	-	-	-

Dokumentasjon.					x	3	NP			TK	0	0	100	0
Gjøre kunnskapen kjent blant aktørene.		x				3	NP			NP	0	0	0	50
Nyere tids kulturminner i utmark														
Kartlegge nyere tids kulturminner.					x	2	NP			TK	0	0	100	0
Bidra til at kulturhistorien blir gjort mer kjent - formidling på temaplakater, på nett og i skrifter.		x		x		2	NP			NP	0	0	50	0
Jomfruland														
Landskapsverdier skal ikke reduseres av tekniske anlegg.														
Streng praktisering av verneforskriften.	x					1	NP			NP	-	-	-	-
Hvis nødvendig, låses porten i grensen til nasjonalparken.	x			x		2	NP			NP	-	-	-	-
De fleste besøkende skal bruke områder med stor opplevelsesverdi som tåler mye bruk.														
Utrede bedre bryggeforhold på Øytangen.	x			x		3	FM			TK	-	-	-	-
Fornyelse toalett Øytangen nord.	x			x		1	ST			ST	50	0	0	0
Kartlegge behov for nye toaletter.				x	x	2	NP	JV	MD	NP	-	-	-	-
Telling av ferdsel to steder Øytangen.				x	x	1	NP	SN O	MD	SNO	-	-	-	-
Flisdekke utvalgte stier for å redusere slitasje og for å kanalisere utenom sårbare områder		x		x		2	NP			TK	20	20	20	20

Legge til rette for videre utvikling av edellauvskog Jomfruland nord														
Reetablering av edellauvskog i tidligere høyspentrase. (Rydding og såing eikenøtter). Rydding hvert 5. år	x					1	NP		MD	TK	50	5	5	50 (2027)
Inngjerding av enkelt-eiker i tidligere høyspentrase	x					1	NP			TK	0	10	10	10
Planter med genetiske ressurser for mat og landbruk skal bevares når skjøtsel er forenlig med ivaretagelse av andre verdifulle arter														
Villepletrær skal i utgangspunktet ikke fjernes	x					1	NP			NP	0	0	0	0
Rydde rundt utvalgte villepletrær	x					1	NP	SN O		SNO	-	-	-	-
Gjerde beitedyr ute fra noen små områder med villepletrær dersom det ikke er påvist rødlistearter som er avhengig av beiting	x					2	NP	NG	MD	NP	0	0	20	0
Legge til rette for funksjonshemmede														
Vedlikeholde stier i Tårnskogen for rullestol		x		x		2	NP	KK	MD	KK	0	0	30	0
Skilting med PCS symboler og blindeskrift i Tårnskogen.		x		x		3	NP	KK	MD	NP	0	0	100	0
Grinder tilpasset funksjonshemmede.		x		x		3	NP	UKL	MD	NP	-	-	-	-
Adkomst toalett Øytangen nord		x		x		1	NP	ST	MD	ST	0	0	0	0
Nærmiljøulemper														
Bidra til at Midtstien blir etablert	x			x		2	NP	KK		KK	-	-	-	-

Hensyn til fastboende og hytteeiere i info og tilrettelegging	x			x		2	NP	KK		KK	-	-	-	-
Tydlig kommunikasjon om strenge regler for motorferdsel		x		x		2	NP	KK		KK	-	-	-	-
Artsmangfold														
Vedlikehold av insektdam ved Øytangen	x					1	NP			NP	5	5	5	5
Overvåke hekkedasser teist.	x					1	NP			SNO/ NP	5	5	5	5
Jomfruland, delområde 1 - eikeskog/eikehage														
Grov, død ved av eik og hassel														
Ikke ta ut stående eller liggende død ved av eik med tykkelse over 20 cm og grov hassel utenom belte vest for Hovedveien.	x					1	NP			NP	-	-	-	-
Grove hasselkratt skal få utvikle seg fritt.														
Hasselkratt med omkrets på mer enn 1,5 meter skal spares.	x					1	NP			NP	-	-	-	-
Vitale, store eiker og store hasselkratt														
Fristille store eiker på Øytangen	x					1	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Tynning i sørvest ved å ta ut en tredel av masse av levende eik	x					1	NP		MD	TK	0	0	0	0
Rydding av oppslag på eiendommen Øytangen.	x					1	NP			TK	30	30	30	30

Andre trær som vokser opp i kronene fjernes.	x					1	NP		MD	TK	5	5	5	20
Jomfruland, delområde 3 - edellauvskog														
Videre utvikling av naturpreget, rik edellauvskog Jomfruland nord														
Uttak av nordiske treslag og tynning i edellauvskog mellom Hovedveien og utsiden på strekningen Øytangenløkka til Hovedgården.	x						NP		MD	TK	50	0	0	0
Jomfruland, delområde 4 - eng														
Sjeldne arter knyttet til slåttemark														
Slått etter frøsetting av inngjerdet areal Øytangen. Kostnad føres i post under «Engene på Øytangen»	x					1	NP		MD	TK	-	5	5	5
Gjenetablering av kammarimjelle.	x					1	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Overvåke vårvikke					x	1	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Sibirtrebusk														
Overvåking og fjerning ved behov.	x				x	2	NP			TK	-	30	30	30
Åpen eng innenfor Vestre Saltstein.														
Beiting storfe	x					1	NP	UKL	MD	TK	0	0	0	0
Mindre slåtteenger														
Slått av Holmsløkka, Øytangenløkka og Plommehagen.	x					1	NP	UKL	MD	TK	0	0	0	0
Holmsløkka: Grave ferdig grøft for drenering øst på norde jorde	x					1	NP		MD	TK	0	25	0	0

Engene på Øytangen															
Beiting med storfe fra tidlig i mai. Beitepause hvis tørr sommer.	x					1	NP		MD	TK	0	0	0	0	
Rydding av roser sentralt ut mot sjøen. To busker settes igjen.	x					2	NP		MD	SNO	-	-	-	-	
Fjerne evt. nyetablerte fremmede arter, inkl. overvåkning.	x					1	NP		MD	TK	10	10	10	10	
Slått av inngjerdet slåttemark etter frøsetting. Bakketørking og fjerning av høy. Gjerdet åpnes for storfe etter slått.	x					1	NP		MD	TK	15	15	15	15	
Utbedring hovedstier		x		x		2	NP		MD	TK	0	10	10	10	
Brosjyre om sykling som deles ut ved sykkelutleie og er tilgjengelig på fergene.		x	x	x		2	NP			NP	0	0	50	0	
Innføre ferdselsforbud i et større område nord på Øytangen deler av året hvis ferdselen øker vesentlig	x			x			NP			MD	-	-	-	-	
Forbud mot sykkel nord for Øitangen gård.	x			x			NP			MD	-	-	-	-	
Alternativt etablere tre nye porter ved inngangen til Øytangen som sykler ikke kommer igjennom, med løsning for barnevogn og rullestol, samt tydelig plakat om sykling.	x			x		2	NP			NP	0	0	0	100	
Jomfruland, delområde 5 – sandkyst															
Åpne sandarealer og artsrik dyne-eng															
Overvåke gjengroing og slitasje.					x	2	NP			SNO	-	-	-	-	

Vedlikeholde åpne flekker for strandmaurløve.	x					1	NP			SNO	-	-	-	-
Overvåke og kartlegge strandmaurløve					x	1	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Åpne vertikale sandflater for strandmurerbie.	x					1	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Overvåke og kartlegge strandmurerbie					x	1	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Overvåke og kartlegge kammarimjelle	x					1	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Jomfruland, delområde 6 – strandnære kratt														
Kantkratt innenfor Vestre Saltstein og Tangbukta														
Lett rydding i større einerforekomster	x					1	NP		MD	TK	10	0	0	15
Fjerne berberis og sibirtrebusk	x					2	NP		MD	TK	0	15	0	10
Sammenhengende krattområde Øytangen nord														
Rydde kantkratt som vokser ut mot engene i vest. Liguster spares. Gjort i 2020.	x					2	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Rydde gran i hele området	x					1	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Rydding i fangstgater for fugl videreføres	x					1	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Rydde kratt i fire definerte områder i kanten av og inne i krattområdet. Hassel, bartre, einer, morell og boreale lauvtre fjernes. Villeple, asal, geitved, hagtorn, slåpetorn, evt. liguster og til dels roser spares.	x					1	NP		MD	SNO	-	-	-	-
Overgang mellom krattområde og rullesteinstrand Øytangen nord														
Innsmalning av sti og flisdekke.	x			x		1	NP			NP	5	0	5	0

Kartlegging kystgaffel					x	2	NP			BF	0	15	0	0
Tornirisk, nattergal og tornskate														
Skjøtsel som gir mosaikk av kratt, kantsoner og beitemark.	x					2	NP			TK	0	0	0	10
Lite slitasje i engene ved kantkratt på Øytangen														
Tema på nettsiden og temaplakat.		x		x		1	NP		NP	NP	0	0	0	0
Markere sti på vestsiden	x			x		1	NP		NP	NP	0	10	0	0
Jomfruland, delområde 7 – rullesteinstrand														
Kanalisering														
Markere sti fra utkikkstårn til rullesteinstranda	x	x				2	NP			NP	0	0	10	0
Merke sti Vestre Saltstein over artsrik eng	x	x				2	NP			TK	0	10	0	0
Stistolper med god avstand langs rullesteinstranda	x	x				3	NP			TK	0	0	0	0
Fjerne vegetasjon som er til hinder for ferdsel langs merka stier	x	x				3	NP			TK	0	0	0	0
Traktorsleper rullesteinstranda sør														
Kun nødvendig transport i forbindelse med strandrydding, akutt forurensning og uttransport av syke eller døde storfe. Transport i forbindelse med strandrydding med spesielt liten traktor med brede dekk.	x					2	NP			NP	0	0	0	0
Vurdere å fjerne traktorslepene på Skadden og Skagerrakstrand sør for hyttebebyggelsen	x					3	NP			NP	0	0	0	200

Opptrekk og utsetting av småbåter														
Tilse at båter som er lagret på land og båtopptrekk ikke er til hinder for eller avleder allmenn ferdsel, og at båter ikke lagres i nasjonalparken i perioden 16. november til 14. mars.	x	x				2	NP			SNO	-	-	-	-
Varder og solgroper														
Fjerning av varder og solgroper (vedlikehold)	x					1	NP			TK	0	20	0	20
Sitteplasser														
Anlegge sitteplasser på attraktive utsiktspunkt og i lune lommer.		x				2	NP			TK	0	50	0	50
Gjerder, porter og gjerde-klyv														
Fjerne gjerder som bidrar til privatisering og hindrer allmenn ferdsel, med unntak av gjerder vist i beiteplan		x				2	NP			TK	0	15	15	0
Utarbeide standardtegninger for gjerder og porter	x	x				2	NP			TK	0	0	30	0
Temaplakater														
Plakater med informasjon om nasjonalparken og sti/turmuligheter, samt restriksjoner ved Aasvik brygge, Tårnbrygga og Øytangen brygge.		x		x		3	NP			NP	0	30	0	0
Temaplakat for Skadden med opplysning om sjøfugl og ferdselsforbud.	x	x		x		1	NP			NP	0	0	0	0
Telt- og ferdselsforbud														
Oppsyn	x					2	SNO			SNO	-	-	-	-

Kartlegge arter.					x	3	NP			TK	0	0	0	100
Stråholmen, delområde 5 – kalktørrenger														
Ikke kratt														
Rydding.	x					1	NP	UKL		TK	5	5	5	5
Ikke nitrogenelskende planter														
Ikke tilføre gjødsel.	x					2	NP	UKL		TK	0	0	0	0
Holmene og Stangnes														
Gjenskape kystlynghei på Styrmannsholmen og Larsholmen. Følge opp skjøtselsplan fra medio 2022 med restaurering, lyngbrenning og beiting. Lyngbrenning i intervall 15-20 år.														
Rydding av vegetasjon Styrmannsholmen og ev. Larsholmen	x					1	NP		MD	TK	75	50	20	75
Lyngbrenning Styrmannsholmen og ev. Larsholmen	x						NP		MD	NP	65	65	10	10
Flytting og tilsyn av beitedyr											0	50	50	50
Innkjøp av elektronisk gjerdesystem (5stk) Styrmannshlm./Larshlm.	x						NP			NP	0	60	10	10
Artsmangfold holmene i nasjonalparken														
Soddaskholmen og Flesa. Beiting på ettersommeren, alternativt slått av høyvokst vegetasjon. Rydding av kratt på Flesa.	x					3	NP		MD	TK	0	0	0	30

Strandrydding Stråholmsteinane, Lille Danmark, Dynga, Raudholmen og Mostein.						2	NP			SNO	-	-	-	-
Nye hekkedasser for teist på Danmark og Dynga.	x					2	NP			SNO	-	-	5	5
Innfallsporter														
Mulighetsstudie for innfallsport Stangnes	x				x	3	NP		MD	TK	0	0	150	150
Ferdsestelling Stangnes	x				x	1	NP			NP	5	5	5	5

**Jomfruland
nasjonalpark**

Nasjonalparkstyret

Møtedato: 05.06.2023
Saksnummer:
Saksbehandler: Eirik Dobbedal
Dato saksframlegg: 14.04.2023

Sak 2023/20: Forvalters rutiner og delegasjon i Jomfruland nasjonalpark

Bakgrunn

Som oppfølging av sak 2023/8 i styremøte 27.02.2023 besluttet styret å etablere en arbeidsgruppe bestående av styreleder Knut Jarle Sørдалen, grunneierrepresentant Torstein Kiil og nasjonalparkforvalter Eirik Dobbedal som skulle se nærmere på og utarbeide en rutinebeskrivelse og samhandlingsdokument for styret og forvalter. Dokumentet bidrar til å sikre kontinuitet når det oppnevnes nytt styre og ved kortere eller lengre fravær av forvalter.

Dokumentet tar utgangspunkt i og bygger videre på vedtektene for Jomfruland nasjonalparkstyre.

Forslag til vedtak

Veiledende retningslinjer

Samhandling mellom nasjonalparkstyret og forvalter og andre rutiner og forhold knyttet til forvaltningen. Vedtatt av nasjonalparkstyret 05.06.2023

Retningslinjene skal supplere og utdype nasjonalparkvedtekten. Offentlige myndigheter og organisasjoner har som regel utviklet et kvalitetssystem som beskriver i detalj prosesser og handlinger om saksbehandling og andre forhold i organisasjonen. Dette skaper en trygghet og en troverdighet som i neste ledd styrker beslutningstagningen. Nasjonalparken er en liten organisasjon, men kan likevel ha stor nytte av at prosesser, samhandling og andre rutiner er utviklet og iverksatt. Dette gjøres innenfor rammene av vedtektene, naturmangfolds loven og verneforskriftene. Også kunnskapsoppbygging, informasjon og formidling er en del av forvaltningen. Det vises til vedtektene for Jomfruland nasjonalparkstyre.

Styremøte og saksforberedelse

Innkalling og saksdokumenter sendes ut som spesifisert i kap. 7 i vedtekter for Jomfruland nasjonalparkstyre.

Protokoll fra styremøtet sendes til godkjenning på e-post etter styremøte. Styret får en uke til å kommentere protokoll. Innkomne tilbakemeldinger innarbeides før protokoll godkjennes elektronisk.

Hastesaker som kommer inn mellom styremøtene kan behandles i samråd med styret på e-post. Det skal fremgå av saksutredningen/ vedtaket at det er fattet i samråd med styret.

Rutiner ved planlegging og innkalling til møter i nasjonalparkstyret.

- Møtene til nasjonalparkstyret settes opp halvårlig. Møtekalender legges ut på nasjonalparkstyre.no
- Saker til behandling sendes normalt ut senest en uke før møtet. Innkalling to uker før møtet. Unntak kan gjøres når forvalter mottar søknaden/saken kort tid før fristen.
- Enklere saker som ikke kan behandles delegert, kan behandles på e-post, unntaksvis på Teams. Med enklere saker menes saker med korte frister som også krever styrets behandling.
- Befaringer.: Normalt kombineres et styremøte i året med generell befaring for å bli kjent i parken. Spesielle saker kan kreve befaring. Dersom saken er kjent i god tid, kan det være fordel å ta befaringen i tilknytning til forutgående møte.
- Møteinnkalling, saksforberedelser og protokoll legges ut på nasjonalparkstyre.no.

Innspill til enkeltsaker og alternative forslag til vedtak som nasjonalparkstyret skal behandle.

- Merknader, supplement og forslag til endret vedtak/ innstilling i forhold til forvalters innstilling, bør sendes til forvalter og øvrig styre i forkant av styremøtene. Dette bidrar til en god og rasjonell møteavvikling og mulighet til å forsterke vedtakets innhold og begrunnelser.

Rutiner etter at nasjonalparkstyret har behandlet saker

- Protokoll fra nasjonalparkstyrets møte sendes ut så snart som mulig etter møtet.
- Deltakerne får en uke på å komme med merknader til protokollen.
- Når protokollen er godkjent arkiveres den på nasjonalparkstyre.no
- Delegasjonsreglement i Jomfruland nasjonalpark

Grunneierrepresentantenes formidling til nasjonalparkstyret av lokale forhold og hendelser

- Grunneierrepresentantene kan benyttes i kommunikasjonen med øy befolkningen, som historisk kilde og andre forvaltningsmessige oppgaver.
- Grunneierrepresentanter har på lik linje med øvrige styremedlemmer anledning til å informere om relevante hendelser under møteposten «orienteringer»

Informasjon fra nasjonalparkforvalter til styrerepresentanter og rådgivende utvalg

- Rapporter, fagstoff og annet som forvalter mottar, videresendes til styret, rådgivende utvalg og velforeningene når dette synes relevant.

Kommunikasjon og design utvikles for nasjonalparken

- All utadrettet informasjon av forvaltningsmessig karakter, legges ut på nasjonalparkens hjemmesider. Øvrig, løpende informasjon legges på nasjonalparkens facebookside.
- Forvalter har ansvar for løpende kommunikasjon om nasjonalparken på sosiale medier.
- Forvalter holder kontakt med lokale og regionale medier med sikte på økt oppmerksomhet rundt nasjonalparken.

Samarbeid med kommune, fylkeskommune og andre nasjonalparker

- Arbeide for økt samarbeid mellom styret i nasjonalparken, vertskommunen og fylkeskommunen.
- Styrke samarbeidet mellom styrene i de marine nasjonalparkene.
- Legge til rette for formidling av marin forskning og kunnskap i samarbeid med universiteter og høyskoler, Havforskningsinstituttet m.fl.
- Samarbeid med besøkssenteret om formidling av verneverdiene.

Delegasjonsreglement for Jomfruland nasjonalpark

Jf. kap. 6.2 i vedtektene til Jomfruland nasjonalparkstyre kan styret gi forvalter delegert myndighet til å treffe vedtak av kurant karakter. i Styret i Jomfruland nasjonalpark gir forvalter delegert myndighet til å fatte vedtak i saker hvor det er etablert forvaltningspraksis etter:

- § 3 fjerde ledd g), i), j). og r).
- § 4 tredje ledd a). og b).
- § 5 sjuende ledd*.

*Forvalters delegasjonsmyndighet er begrenset til tillatelse til levendefangst av dyr i forbindelse med bestandsovervåkning eller forskning. Forvalters delegasjonsmyndighet omfatter ikke dispensasjon til utsetting av dyr i forbindelse med tillatelse etter § 3 fjerde ledd o).

- § 6 annet ledd.
- § 7 fjerde ledd*

*Delegasjon gjelder i saker hvor ferdsel foregår på etablerte stier og veier i nasjonalparken, jf. retningslinjer i forvaltningsplanen.

- § 8 fjerde ledd.
- § 9 fjerde ledd a). til g).

Forvalter gis videre delegert myndighet til å fatte vedtak etter verneforskriften § 11, jf. naturmangfoldloven § 48, i søknader om dispensasjon fra verneforskriften § 10 annet ledd – bruk av motordrevet modellfly eller lignende (droner).

Forvalters delegasjonsmyndighet følger ellers retningslinjer spesifisert i styrets vedtekter kap. 6.2.

Vedlegg

Forskrift om vern av Jomfruland nasjonalpark, Kragerø kommune, Telemark

Forskrift om vern av Jomfruland nasjonalpark, Kragerø kommune, Telemark

Dato	FOR-2016-12-16-1630
Publisert	II 2016 hefte 4
Ikrafttredelse	16.12.2016
Endrer	FOR-1978-04-28-18 , FOR-1980-03-28-12 , FOR-1980-03-28-13 , FOR-1980-03-28-14 , FOR-1980-03-28-17 , FOR-1980-03-28-19 , FOR-1980-03-28-20 , FOR-1980-03-28-21 , FOR-1980-03-28-23 , FOR-1980-03-28-24 , FOR-1980-03-28-28 , FOR-1990-12-07-1056 , FOR-1990-12-07-1057 , FOR-2006-06-30-817 , FOR-2009-06-19-716 , FOR-2009-06-19-721 , FOR-2009-06-19-723
Gjelder for	Kragerø kommune, Vestfold og Telemark
Hjemmel	LOV-2009-06-19-100-§34 , LOV-2009-06-19-100-§35 , LOV-2009-06-19-100-§62
Kunngjort	19.12.2016 kl. 15.45
Korttittel	Forskrift om vern av Jomfruland nasjonalpark

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 16. desember 2016 med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 35 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. Formål

Formålet med Jomfruland nasjonalpark er å ta vare på et større naturområde med geologisk særpreget med israndavsetninger og biologisk mangfold i sjø og på land med særegne og representative økosystemer og landskap som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet er videre å ta vare på:

- Naturtyper på sjøbunnen som tareskog, ålegrasenger, bløtbunn og skjellsand, herunder gyte- og oppvekstområder for fisk og skalldyr, som har betydning for økosystemet og økosystemtjenester både i og utenfor nasjonalparken
- Naturtyper på land som kystnære sandmarker, dyner, strandenger og edellauvskog
- Kystlandskapet på land og i sjø, herunder områder med rullestein og strandvoller
- Kulturminner på land og i sjø
- Vitenskapelige referanseområder.

I sone A er det et spesielt formål å bevare naturtyper som skogshagemarker, naturbeitemarker, slåtteeuger, strandenger og lauvingstrær, jf. kart som følger av [§ 2](#).

I sone B er det et spesielt formål å ta vare på sjøfugl og deres hekkeplasser jf. kart som følger av [§ 2](#).

Allmennheten skal gis anledning til opplevelse i naturen gjennom naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 2. Avgrensning

Nasjonalparken berører følgende gårds- og bruksnummer (gnr./bnr.): 6/7, 6/23, 6/61, 6/147, 7/2, 7/6, 7/28, 7/29, 7/56, 7/67, 7/77, 7/125, 7/160, 7/161, 7/162, 7/163, 7/164, 10/26, 27/8, 27/47, 27/81, 27/87, 28/1, 28/3, 28/4, 28/9, 28/10, 28/20, 28/23, 28/24, 28/25, 28/26, 28/41, 28/44, 28/49, 28/50, 28/55, 28/63, 28/64, 28/69, 28/70, 29/1, 29/4, 29/5, 29/6, 29/8, 29/9, 29/11, 29/12, 29/16, 29/18, 29/22, 29/26, 29/27, 29/38, 29/39, 29/41, 29/46, 29/49, 29/52, 29/55, 29/58, 29/66, 29/67, 29/80, 29/113, 29/114, 29/120, 29/132, 29/133, 29/139, 29/144, 29/145, 29/149, 29/155, 29/155, 29/159, 29/198, 29/201, 29/202, 29/217, 29/219, 29/221, 29/222, 29/227, 29/246, 29/247, 29/253, 29/293, 29/294, 29/298, 29/304, 29/312, 29/323, 30/62, 30/82, 30/90, 30/101, 30/157, 30/163, 30/164, 30/182, 30/275, 30/443, 30/492 og 30/560.

Nasjonalparken dekker et areal på ca. 116,7 km² hvorav ca. 114,3 km² er sjøareal.

Vernegrensene framgår av oversiktskart, fire detaljkart for Jomfruland, et for Stråholmen og et for sjøområdet med jaktforbud nord for Stråholmen datert Klima- og miljødepartementet, desember 2016. Knekkpunktene skal koordinatfestes. De nøyaktige grensene på land skal merkes i marka.

Verneforskriften med oversiktskart og detaljkart oppbevares i Kragerø kommune, hos Fylkesmannen i Telemark, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet. Det samme gjelder jordskiftekart som utarbeides etter grensemerking.

§ 3. Vern mot inngrep i landskapet

I nasjonalparken skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner skal finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger herunder anlegg for energiproduksjon, hensetting av campingvogner, bobiler og maskiner, gass- eller oljeledninger, sleping av redskap på sjøbunnen, akvakulturanlegg, mudring og dumping i sjø, uttak av skjellsand, kaianlegg, nye landfaste brygger og flytebrygger, bøyelegging av båter, opplag av båter, kunstige sandstrender, bygging av gjerder, vegbygging, bergverksdrift, uttak av stein og mineraler, graving, sprenging, boring, bryting av stein, mineraler og fossiler, fjerning av større steiner og blokker, mineraler eller fossiler, drenering, gjødsling, nydyrking, jordarbeiding, tilplanting, bakkeplanering, framføring av ledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av stier, løyper og lignende. Opplistingen er ikke uttømmende.

Bestemmelsene i første og annet ledd er ikke til hinder for:

- a. Vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring. Vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utvidelse.
- b. Vedlikehold av eksisterende veger og stier, gjerder og grunder i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- c. Opplag og utsetting/opptak av småbåter på etablerte steder, samt skånsomt vedlikehold av utsettingssteder i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- d. Mindre gravearbeider i forbindelse med vedlikehold av ledningsanlegg som går i kanten av eksisterende veger i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall.
- e. Skånsomt uttak av vann fra naturlig strandbasseng på eiendommen 28/20, 24, 41 Havsjaa/Søndre Hue i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- f. Oppsetting av midlertidige gjerder til beitedyr i landbruket i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- g. Vedlikehold av eksisterende dreneringsanlegg i beitemarker og slåtteeenger i sone A.
- h. Uttak av stein til vedlikehold av steingjerder på landbrukseiendommer på Jomfruland og til gravsteiner i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- i. Bruk av midlertidige installasjoner i sjø uten landfeste og uten tilførsel av for til levendelagring av villfanget fisk og skalldyr i områder der dette har foregått tidligere.
- j. Drift og vedlikehold av Kystverkets anlegg.

- k. Drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg. Bruk av motorisert transport til lands krever særskilt tillatelse, jf. § 9 fjerde ledd b).
- l. Nødvendig istandsetting av eksisterende energi- og kraftanlegg ved akutt utfall. Ved bruk av motorisert transport til lands skal det i ettertid sendes melding til forvaltningsmyndigheten.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- a. Ombygging og mindre utvidelse av bygninger i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- b. Gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som har gått tapt ved brann eller naturskade.
- c. Riving av eksisterende bygninger, anlegg og innretninger, og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk.
- d. Bruksendring av eksisterende bygninger.
- e. Oppføring av bygninger, anlegg og innretninger i sone A som er nødvendig for utøvelse av jordbruk i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- f. Oppføring av konstruksjoner og installasjoner for å legge til rette for friluftsliv.
- g. Oppføring av gjerder i regi av eier av landbrukseiendom eller dyreeier i forbindelse med landbruksdrift med beitedyr.
- h. Graving i forbindelse med vedlikehold av ledningsanlegg som ikke omfattes av § 3 tredje ledd d) og nye ledningsanlegg i jord i kanten av veger og i sjø, samt til eksisterende fritidsboliger.
- i. Oppsetting av skilt og merking av stier.
- j. Oppgradering og etablering av stier.
- k. Oppføring av nødvendige navigasjonsinstallasjoner og andre farledstiltak i regi av Kystverket.
- l. Bygging av brygger etter fjerning av eksisterende brygger eller ved samling av eksisterende brygger i fellesbrygge, oppsetting av bruer, klopper og fortøyningsfester for båter.
- m. Mudring i forbindelse med eksisterende brygger for å vedlikeholde seilingsdybden.
- n. Etablering av nye landfester for låssetting av notfangst.
- o. Akvakultur uten fast bygningsmasse, uten forurensningskonsekvenser, uten synlig anlegg over sjøoverflaten, som ikke er i strid med verneformålet.
- p. Tiltak for å opprettholde vannspeil i Tårntjenna på Jomfruland og dammene på Vestrestrand på Stråholmen.
- q. Oppgradering samt fornying av kraftlinjer for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnitt for virksomheter innenfor nasjonalparken.
- r. Utsetting av saltsteiner.

§ 4. Vern av plantelivet

Vegetasjonen på land og i sjø, herunder døde busker og trær, og ilanddrevet tang og tare er vernet mot all skade og ødeleggelse. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt. Virke fra rydding, tynning og hogst kan ikke mellomlagres på steder med artsrike plantesamfunn.

Bestemmelsene i første ledd er ikke til hinder for:

- a. Beiting på Jomfruland, i sone A på Stråholmen og på Store Fengesholmen i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- b. Slått av arealer i sone A anvist i forvaltningsplanen.
- c. Hogst av ved i regi av grunneier i nærmere angitte områder i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- d. Plukking av bær, frukt, matsopp og vanlige planter til eget bruk, med unntak av plantearter som er angitt i forvaltningsplanen.
- e. Skånsom skjøtsel og beplantning rundt fritidsboliger og mindre gårdsanlegg i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- f. Plukking av død tang og tare på Jomfruland og Stråholmen til bruk som gjødsel i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- a. Beiting i andre områder enn nevnt i andre ledd a) i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- b. Skjøtsel og beplantning rundt fritidsboliger og mindre gårdsanlegg som ikke omfattes av andre ledd e).

§ 5. Vern av dyrelivet

Dyrelivet på land og i sjø, herunder hi, reir, hekke- og yngleplasser er vernet mot skade og unødig forstyrrelse. Utsetting av dyr på land og i sjø er forbudt.

Bestemmelsene i første ledd er ikke til hinder for:

- a. Høsting av viltlevende marine ressurser etter havressursloven, med unntak av høsting med redskap som slepes under fiske og som i den forbindelse kan berøre bunnen.
- b. Jakt og fangst av vilt etter gjeldende lovverk.
- c. Fiske etter laks- og innlandsfiske_loven, herunder etter laks med kilenot med gyldig registrering.

All jakt, fangst og bruk av skytevåpen er likevel forbudt i følgende områder i sone B: Beverskjæra, Skadden, Stråholmen, Kråka og Vestre Rauane.

All jakt, fangst og bruk av skytevåpen er også forbudt i tidsrommet fra og med 1. mars til og med 1. september i følgende områder i sone B: Stråholmsteinen, Lille Danmark, Raudholmene, Stuttholmskjæra, Gjesskjæra, Stangskjæra, Hattholmen, Østre Rauane, Tviskjær og Lille Fengesholmen.

Det er ikke tillatt med jakt på sjøfugl i et område nord for Stråholmen som vist på vedlagte kart.

Hunder skal holdes i bånd hele året. Det er unntak for jakthunder ved lovlig jakt.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til levendefangst av dyr i forbindelse med bestandsovervåking eller forskning. Det samme gjelder ved utsetting av dyr i forbindelse med tillatelse etter § 3 fjerde ledd o).

§ 6. Vern av kulturminner

Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner skal ikke flyttes eller fjernes.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.

§ 7. Ferdsel og friluftsliv

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner på land og i sjø.

Ferdsel på land og på sjø nærmere enn 50 meter fra land i sone B i tiden fra 15. april til 15. juli er ikke tillatt.

Organisert ferdsel som kan skade naturmiljøet må ha tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Nærmere retningslinjer gis i forvaltningsplanen.

Større arrangementer krever tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til større arrangementer når det ikke er i strid med verneformålet.

Sykling og organisert bruk av hest er bare tillatt på veier og stier.

Camping, teltslagning og oppsetning av kamuflasjeinnretninger for fotografering er forbudt i sone B, på Stråholmen og i andre områder i angitt i forvaltningsplan.

Det er forbud mot brenning av bål og bruk av grill direkte på underlaget.

Av hensyn til naturmiljøet og kulturminner kan forvaltningsmyndigheten legge om eller kreve fjernet merking av stier og løyper.

Innenfor nærmere avgrensede deler av nasjonalparken kan Miljødirektoratet ved særskilt forskrift regulere eller forby ferdseil som kan skade naturmiljøet.

§ 8. Generelle unntak for ferdsel

Reglene i § 7 er ikke til hinder for ferdsel ved gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet samt skjøtsels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten.

Det samme gjelder drift og vedlikehold av Kystverkets anlegg som ikke kan utføres utenfor forbudsperioden, samt næringsfiske der fiskeren er manntallsført og bruker merkeregistrert båt.

I sone B på Kråka nord på Jomfruland er det i tillegg unntak for registrering og merking av fugl i regi av Jomfruland fuglestasjon, samt fiske etter sjørret.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til ferdsel på land og på sjø i sone B i tiden fra 15. april til 15. juli i forbindelse med aktiviteter som kan fremme verneverdiene eller kunnskap om dem.

§ 9. Forbud mot motorferdsel

Det er forbud mot motorferdsel på land, på is og i luften lavere enn 300 meter over bakken.

Miljødirektoratet kan ved særskilt forskrift innføre bestemmelser om fartsregulering på sjøen i nærmere angitte deler av nasjonalparken.

Bestemmelsene i første ledd er ikke til hinder for:

- a. Motorferdsel ved gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i samband med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten.
- b. Bruk av landbrukskjøretøy med redskap som er nødvendig for å drive landbruk i sone A og uttransport av skadde, syke eller døde bufe på Jomfruland utenfor sone A, i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- c. Motorferdsel på Jomfruland og Stråholmen til transport av drivved, ilanddrevet skipslast og gravsteiner i samsvar med retningslinjene i forvaltningsplanen.
- d. Motorferdsel på Jomfruland for transport av stein til steingjerder jf. § 3 tredje ledd h).
- e. Forsvarets nødvendige lavtflyging med jagerfly i perioden fra 1. oktober til 1. april.
- f. Nødvendig motorisert ferdsel til Øitangen gård.
- g. Motorferdsel på isen ut til Stråholmen for stell og foring av husdyr.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- a. Øvingskjøring og øvingsflyging for formål nevnt i tredje ledd a).
- b. Nødvendig kjøring for tiltak etter § 3 tredje ledd k) og § 3 fjerde ledd q).
- c. Motorferdsel i forbindelse med transport av materialer og utstyr til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, brygger, steingjerder og lignende.
- d. Motorferdsel for annen nødvendig transport av varer og utstyr til hytter som ligger i nasjonalparken eller som har sin eneste adkomst gjennom den.
- e. Motorferdsel langs etablerte stier for varig bevegelseshemmede til egen fritidsbolig.
- f. Landing med helikopter og sjøfly.
- g. Nødvendig motorisert ferdsel til hytter som bruker veien inn til Øitangen gård.

§ 10. Forbud mot forurensning og støy

Forurensning og forsøpling er forbudt. All bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet er forbudt. Det er forbudt å tømme kloakkvann i sjøen.

Unødvendig støy er forbudt. Bruk av motordrevet modellfly eller lignende er forbudt.

Bestemmelsen i første og andre ledd er ikke til hinder for bruk av motordrevne, lette redskaper til rydding rundt fritidsboliger og gårdsanlegg.

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til brenning av avfall.

§ 11. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 12. Forvaltningsplan

Det skal utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning, skjøtsel, tilrettelegging, informasjon med videre. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

§ 13. Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 14. Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne verneforskriften.

§ 15. Rådgivende utvalg

Det skal opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen av nasjonalparken.

§ 16. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.

Samtidig oppheves følgende forskrifter med bestemmelser:

1. Forskrift 28. april 1978 nr. 18 om fredning av Jomfruland landskapsvernområde, Kragerø kommune, Telemark.
2. Forskrift 28. mars 1980 nr. 12 om fredning for Stråholmsteinen naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.
3. Forskrift 28. mars 1980 nr. 13 om fredning for Raudholmane naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.
4. Forskrift 28. mars 1980 nr. 14 om fredning for Lille Danmark naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.
5. Forskrift 28. mars 1980 nr. 17 om fredning for Stutsholmskjæra naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.
6. Forskrift 28. mars 1980 nr. 19 om fredning for Gjesskjæra naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.

7. Forskrift 28. mars 1980 nr. 20 om fredning for Stangskjæra naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.
8. Forskrift 28. mars 1980 nr. 21 om fredning for Hattholmen naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.
9. Forskrift 28. mars 1980 nr. 23 om fredning for Østre Rauane naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.
10. Forskrift 28. mars 1980 nr. 24 om fredning for Tviskjær naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.
11. Forskrift 28. mars 1980 nr. 28 om fredning av Lille Fengesholmen naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.
12. Forskrift 7. desember 1990 nr. 1056 om Stråholmen naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.
13. Forskrift 7. desember 1990 nr. 1057 om Stråholmen landskapsvernområde med fuglelivsfredning, Kragerø kommune, Telemark.
14. Forskrift 30. juni 2006 nr. 817 om Verneplan for Oslofjorden – delplan Telemark, vedlegg 24, fredning av Sandbakken naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.
15. Forskrift 19. juni 2009 nr. 716 om Verneplan for Oslofjorden – delplan sjøfugl. Vedlegg 8. Fredning av Vestre Rauane fuglefredningsområde, Kragerø kommune, Telemark.
16. Forskrift 19. juni 2009 nr. 721 om Verneplan for Oslofjorden – delplan sjøfugl. Vedlegg 13. Fredning av Beverskjæra fuglefredningsområde, Kragerø kommune, Telemark.
17. Forskrift 19. juni 2009 nr. 723 om Verneplan for Oslofjorden – delplan sjøfugl. Vedlegg 15. Fredning av Skadden naturreservat, Kragerø kommune, Telemark.

Arkivsaksnummer:

Saksbehandler:

Eirik Johansen Dobbedal

Dato:

02.05.2023

Utvalg	Utvalgsak	Møtedato
Jomfruland nasjonalparkstyre	2023-21	05.06.2023

Søknad om etablering av flaggstang på gbnr. 7/163 – Styrmannsholmen

Innstilling fra forvalter

Jomfruland nasjonalparkstyre tillater ikke etablering av ny flaggstang på omsøkt plassering (grønn markering) på gbnr. 7/163 på Styrmannsholmen da tiltaket vurderes å ha være i strid med verneformålet i Jomfruland nasjonalpark. Tiltaket har videre en negativ visuell og privatiserende effekt i nasjonalparken. Nasjonalparkstyret finner ikke grunnlag for å dispensere fra verneforskriften § 11. Avslaget er hjemlet i verneforskriften § 3 annet ledd.

Etablert flaggstang (rødt merke) er i strid med verneformålet og må fjernes. Tiltakshaver gis fire uker fra vedtaksdato til å fjerne flaggstanga. Etablerte fester skal kappes jevnt med fjellet slik at skaden i svaberget blir minst mulig synlig.

Forvaltningsmyndigheten understreker at det ikke er tillat å bore i fjellet uten at det foreligger dispensasjon etter verneforskriften.

--- slutt på innstilling ---

Vedlegg

Saksopplysninger

Hjemmelshaver til gbnr. 7/163, Christian Hestenes, søker Jomfruland nasjonalparkstyre om etablering av flaggstang på sin fritidseiendom på Styrmannsholmen. Eiendommen ligger innenfor Jomfruland nasjonalpark og omfattes av forbudet om inngrep i landskapet (verneforskriften § 3).

Søker viser til at det siden 1960-tallet har vært flaggstang på eiendommen, som ifølge tidligere eier ble tatt ned ca. 2015 med sikte på å føre opp ny flaggstang, uten at dette ble gjennomført. Nåværende eier av gbnr. 7/163, Portøveien 202, kjente ikke til verneforskriften og har i dag ført opp ny flaggstang på eiendommen på svaberg nor-øst for bebyggelsen som erstatning for tidligere flaggstenger. Flaggstanga er plassert på sted hvor det tidligere ikke har stått flaggstang.

Nasjonalparkforvalter ble oppmerksom på flaggstangen i forbindelse med restaurering av kystlynghei på Styrmannsholmen og innsendt byggesøknad på samme eiendom. Forvalter var på befaring sammen med tiltakshaver 24.04.2023 og opplyste om at tiltaket var søknadspliktig etter verneforskriften. Forvalter formidlet også at dagens plassering var lite

gunstig ut fra visuelle og privatiserende hensyn, samt at tiltaket var brudd på verneforskriften. Forvalter informerte tiltakshaver om muligheten til å søke om etablering av flaggstang på eiendommen og anbefalte et av de tidligere benyttede festene for vurdering av vernemyndigheten. Forvalter kjenner ikke til når flaggstangen er etablert.

Koordinatsystem: UTM 33

kilden.nibio.no

02.05.2023

***Situasjonskart:** Tiltakshaver søker om å etablere ny flaggstang på tidligere feste for flaggstang (grønt punkt). Tiltakshaver har videre dokumentert tidligere flaggstangfeste ved utedo øst på eiendommen (gult punkt). Tiltakshaver har i dag etablert ny flaggstang på nytt sted (rødt punkt) uten tillatelse fra nasjonalparkstyret.*

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Jf. vedtekter for Jomfruland nasjonalparkstyre pkt. 6.1 om forvalterens rolle og pkt. 6.2 om styrets forhold til forvalter, faller saken utenfor forvalterens delegasjonsmyndighet og krever behandling i nasjonalparkstyret.

Verneformål – forskrift

Forskrift om vern av Jomfruland nasjonalpark, Kragerø kommune, Telemark (FOR-2016-12-16-1630) § 11

Forvaltningsplan

Forvaltningsplan for Jomfruland nasjonalpark og Stråholmen landskapsvernområde (2019)

Vurdering

Jomfruland nasjonalpark ble opprettet ved Kongelig resolusjon i desember 2016. Dette innebærer at tiltak etablert/gjennomført før vernetidspunktet ikke er omfattet av søknadsplikten i verneforskriften. Tiltakshaver opplyser at tidligere eier tok ned flaggstang for erstatning ca. 2015. I forbindelse med opprettelse av Jomfruland nasjonalpark tok daværende prosjektleder følgende bilde av Styrmannsholmen i april 2014:

Bildet er tatt fra Vakthusheia på Portør, retning Styrmannsholmen. Bildet viser ingen flaggstenger på nevnte eiendom. Eneste flaggstang på Styrmannsholmen på vernetidspunktet var på gbnr. 7/161, sør på Styrmannsholmen.

Da eiendommen ble lagt ut for salg i 2018 viser bilde fra salgsannonse heller ingen flaggstang på eiendommen:

Foto: Aktiv Eiendomsmegling/Fokus foto. Gjengitt i Dagens næringsliv 29.05.2018.

Foto tatt under befarings av nasjonalparkforvalter den 7. mars 2023. Etablert flaggstang er markert med rød sirkel.

Foto av ny flaggstang tatt av tiltakshaver. Piler og sirkler markerer tidligere fester for gamle flaggstenger på eiendommen. Ny flaggstang etablert nord-øst for bebyggelsen.

Verneforskriften § 3 legger ned forbud mot enhver varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.

Bestemmelsene i første og annet ledd er ikke til hinder for: Vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring. Vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utvidelse.

Etter verneforskriften § 3 fjerde ledd b). kan forvaltningsmyndigheten også tillate gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som har gått tapt ved brann eller naturskade.

Verneforskriften § 3 annet ledd lister opp en rekke tiltak som er omfattet av forbudet, herunder boring og fjellsprenning.

Fotodokumentasjonen samsvarer med søkers informasjon om at det ikke var stående flaggstang på eiendommen på vernetidspunktet. Forvalter vurderer derfor at hverken § 3 tredje ledd a.) eller fjerde ledd b.) kommer til anvendelse. Saken må derfor behandles etter verneforskriften § 11 om generelle dispensasjonsbestemmelser.

Adgangen til dispensasjon etter § 11 er streng. Miljødirektoratet skriver på s. 11 i Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter at:

«Dispensasjonsbestemmelsen er i utgangspunktet ment for uforutsette tilfeller eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert ved opprettelsen av verneområdet, i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser.»

Den generelle dispensasjonsbestemmelsen skal ikke benyttes til å utvide rammen som er etablert gjennom verneforskriften. Det følger av dette at dispensasjonsbestemmelsen kun skal nyttes i særlige tilfeller og som en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutsettes på vernetidspunktet (Rundskriv M106-2014, s. 10).

Jf. verneforskriften § 3 annet ledd er «*området vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger (...)*». Opprømsingen er ikke uttømmende.

Spørsmålet i vurderingen om forvaltningsmyndigheten kan dispensere fra forskriften er om tiltaket er av typen som vernemyndigheten ikke kunne forutsette på vernetidspunktet.

I lys av de detaljerte bestemmelsene i § 3 annet ledd (forbud mot «innretninger» og forbud mot «graving, sprenging, boring, bryting av stein» og «oppsetting av skilt») vurderer forvaltningsmyndigheten at dette også omfatter flaggstenger, da disse krever boring i fjell til forankring. Flaggstang er heller ikke omtalt i listen for unntak eller i listen med dispensasjonsadgang (§ 3 tredje og fjerde ledd). Dette innebærer at «nyanlegg» er begrenset av et forbehold om forutgående naturskade, som ikke er tilfelle i denne saken.

Bakgrunnen for dette er trolig en vurdering at nye flaggstenger er i direkte konflikt med verneforskriften som skal sikre området for «*inngrep av enhver art*» da en flaggstang medfører inngrep i fjell (boring), samt har visuelle og privatiserende egenskaper i landskapet.

Området Stangnes/Portør/Styrmannsholmen består av isskurt svaberg med en mosaikk av poller, renner og vegetasjon. Bevaring av urørt fjell er en særlig prioritet i disse områdene. Med utgangspunkt i de tillatte unntakene i § 3 tredje ledd og dispensasjonsadgangen i § 3 fjerde ledd, mener forvaltningsmyndigheten at etablering av ny flaggstang er et tiltak som vernemyndigheten forutså som en mulighet på vernetidspunktet, men bevisst valgte å utelate i forskriften. Argumentet for dette er at utvidelse er i strid med verneformålet etter § 3 første og annet ledd som forbyr boring i fjellet. Tiltaket anses ikke som «bagatellmessig» og tillegges et visst potensial mht. presedens på andre eiendommer. Forvaltningsmyndigheten mener derfor at det ikke foreligger grunnlag til å dispensere fra verneforskriften etter § 11 for etablering av flaggstang på gbnr. 7/163.

Arkivsaksnummer:

Saksbehandler: Eirik Johansen Dobbedal

Dato: 05.05.2023

Utvalg	Utvalgsak	Møtedato
Jomfruland nasjonalparkstyre	2023/22	05.06.2023

Søknad om kommersielt merke – Hæges vev

Innstilling fra forvalter

Hæge C. Haarbye, «Hæges vev», tildeles kommersielt merke for *vevde produkter i ull fra lokal sau*. Miljødirektoratets retningslinjer og kriterier for tildeling i Jomfruland nasjonalpark skal overholdes. Det skal inngås skriftlig avtale mellom nasjonalparken og søker før merket er gyldig.

--- slutt på innstilling ---

Vedlegg

Saksopplysninger

Hæge C. Haarbye, driver av Hæges vev, søker nasjonalparkstyret om tildeling av kommersielt merke for vevnader basert på villsau-ull fra nasjonalparken. Søker deltok i 2020 i designkonkurransen i regi av Utvalgte kulturlandskap Jomfruland og Stråholmen med vevde sitteunderlag basert på villsau-ull. Søkeren kom på 3. plass i konkurransen. Søker driver i dag fra bosted i Skien og fritidsbolig på Jomfruland.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljødirektoratet har lagt til rette for at virksomheter med geografisk tilhørighet til en nasjonalpark (og i enkelte tilfeller andre verneområder) kan søke om tillatelse til å benytte et spesiallaget merke for denne merkevaren sammen med logo for egen virksomhet i markedsføringen av et produkt, tjeneste eller aktivitet. Jf. retningslinjer for kommersielt merke er det nasjonalparkstyret (eller annen forvaltningsmyndighet) for den aktuelle nasjonalparken eller verneområdet som behandler søknaden og gir tillatelser. Styret eller forvaltningsmyndighet skal ha godkjent besøksstrategi for området.

Ref. [Retningslinjer | Designmanual for Norges nasjonalparker](#)

Verneformål – forskrift

Forskrift om vern av Jomfruland nasjonalpark, Kragerø kommune, Telemark (FOR-2016-12-16-1630) § 11

Forvaltningsplan

Forvaltningsplan for Jomfruland nasjonalpark og Stråholmen landskapsvernområde (2019)

Vurdering

Det er lagt til rette for at virksomheter med geografisk tilhørighet til en nasjonalpark kan søke om tillatelse til å benytte et spesiellaget merke for merkevaren, sammen med egen logo. Denne ordningen gjelder for bedrifter som oppfyller kriteriene for ordningen, som er fastsatt av Miljødirektoratet. Nasjonalparkstyret gir evt. tillatelser.

Miljødirektoratets har satt følgende retningslinjer for kommersielt merke:

Hvem kan bruke det kommersielle merket?

En kommersiell, frivillig eller annen type virksomhet som foregår i, eller ved en nasjonalpark. Hvis produktet som tilbys kommer fra en nasjonalpark, eller det arrangeres en aktivitet i eller ved en nasjonalpark, så er det mulig å søke om tillatelse til å bruke varemerket.

Hva står merket for?

Det kommersielle merket er utviklet for å gi en mulighet til å markedsføre en bedrift, aktivitet eller produkt i relasjon til Norges nasjonalparker, og sier noe om geografisk tilhørighet til en nasjonalpark eller et verneområde. Merket er ikke et kvalitetsstempel, og representerer ikke en godkjenning, noen form for finansiering eller annen støtte fra nasjonalparken eller forvaltningsmyndigheten. I seg selv ligger det en kvalitet i å ligge i nærheten av en nasjonalpark eller verneområde, det er dette vi ønsker at de lokale bedriftene skal kunne nyte godt av.

Hvordan kan merket brukes?

Merket kan brukes som klistremerker i butikkvinduer, i program eller brosjyrer, på nettsted, i e-post på produkter og plakater.

Hva er kriteriene for bruk?

Det kommersielle merket må ikke brukes på en måte som kan skade Norges nasjonalparkeres omdømme, eller på en måte som strider mot nasjonalparkens- eller verneområdets retningslinjer eller formål.

Det er ikke tillatt å bruke merket på reklamemateriell eller varer uten følge av virksomhetens egen logo. Det må alltid gå klart frem hvem virksomheten bak produktet eller tjenesten er, at dette ikke er et nasjonalparkprodukt eller -tjeneste, og at det ikke er et nasjonalparkgodkjent produkt eller tjeneste.

Merket skal ikke endres i form, beskjæres eller tillegges design eller egen tekst. Det er retningslinjer som beskriver riktig bruk.

Merket kan ikke selges videre eller distribueres til tredjepart.

Ved misbruk av det kommersielle merket kan tillatelsen til bruk trekkes tilbake.

Hvorfor må det foreligge en signert avtale?

Logoen for Norges nasjonalparker er en verdifull ressurs, og et beskyttet varemerke, dette gjelder også det kommersielle merket.

Det er viktig å håndheve riktig bruk til fordel for alle som ønsker å knytte sin virksomhet til Norges nasjonalparker, og misbruk kan ødelegge verdien for alle som benytter merket. Vi ber derfor om at det signeres en forpliktende avtale.

Gjennom avtalen anerkjenner du kriteriene for bruk og binder deg til å bruke merket respektfullt, hensiktsmessig og etter retningslinjene.

Bare de som har søkt om og fått tillatelse til å bruke merket, kan gjøre det.

Hvor mye koster det?

Det er gratis å bruke det kommersielle merket.

Jomfruland nasjonalparkstyre har 20.01.2022 vedtatt følgende kriterier for Jomfruland nasjonalpark:

Kommersielt merke i Jomfruland nasjonalpark skal:

- *Bidra positivt til nasjonalparkens omdømme eller være nøytral*
- *Ha egenart for Jomfruland nasjonalpark*
- *Være natur- og klimavennlig. Virksomheten skal ikke forstyrre dyrelivet og ikke skade plante- eller dyreliv i sårbare områder. Innsatsfaktorer skal så langt som råd ikke være basert på bruk av fossilt brensel eller miljøgiftige materialer.*
- *Etterleve reglene i nasjonalparken (verneforskriften og retningslinjer i forvaltningsplanen)*
- *Etterspørre veiledning fra nasjonalparken hvis det kan være tvil om produktet/tjenesten/ virksomheten er i tråd med parkens regelverk eller Miljødirektoratets retningslinjer og parkens kriterier for kommersielt merke.*
- *Kjennetegnes av kvalitet, gode råvarer og godt håndverk*
- *Ha lokal opprinnelse (Kragerø eller nabokommuner)*
- *Fysiske produkter skal være laget av naturlig råstoff eller inneholde en andel naturlig råstoff*

Beitedyr spiller en nøkkelrolle i skjøtsel av Jomfruland nasjonalpark. Ull fra sau har lange brukstradisjoner i Norge til klær, tepper og seil. Villsau beiter i dag i Stråholmen landskapsvernområde og Jomfruland nasjonalpark. Søknad om kommersielt merke er i tråd med retningslinjer fra Miljødirektoratet og nasjonalparkstyrets kriterier. Produktene det søkes merke til har lokal forankring og baserer seg på lokale ressurser. Søker viser til lang erfaring med vev-arbeid og har hatt flere profesjonelle oppdrag. Søker sannsynliggjør med dette kvalitet i arbeid og produkt. Hæges vev søker om kommersielt merke på sitteunderlag og ev. andre produkter i fremtiden. Forvalter anbefaler derfor at søker gis kommersielt merke for «vevde produkter i ull fra lokal sau».

Arkivsaksnummer:

Saksbehandler: Eirik Johansen Dobbedal

Dato: 22.05.2023

Utvalg	Utvalgsak	Møtedato
Jomfruland nasjonalparkstyre	2023/23	05.06.2023

Oppdatering av opplysninger i Brønnøysundregisteret

Innstilling fra forvalter

Styret i Jomfruland nasjonalpark vedtar følgende endringer i Brønnøysundregisteret for org.nr. 921 645 996:

Gjeldende oppføring

Forretningsadresse:

Gjerpensgate 14
3716 SKIEN

Kommune:

SKIEN

Postadresse:

Postboks 2603

3702 SKIEN

Internettadresse:

jomfrulandnasjonalpark.no/

Registrert i Enhetsregisteret:

05.11.2018

Stiftelsesdato:

16.12.2016

Endring

Ytre Strandvei 15
3770 Kragerø

KRAGERØ

Statsforvalteren i Vestfold og Telemark,
Postboks 2076, 3103 TØNSBERG

Daglig leder:

Morten Jarle Johannessen

Eirik Johansen Dobbedal

Aktivitet/bransje:

Forvaltning av Jomfruland nasjonalpark

Næringskode(r):

84.120 Offentlig administrasjon tilknyttet helsestell, sosial virksomhet, undervisning, kirke, kultur og miljøvern

Sektorkode:

6100 Statsforvaltningen

Styre:**Styrets leder:**

Knut Jarle Sørдалen

Nestleder:

Heidi Therese Herum

Styremedlem:

Thorstein Kiil

Viggo Nicolaysen

Kjell Ove Heistad

Signatur hver for seg:

Jone Blikra

Knut Jarle Sørдалen

Morten Jarle Johannessen

Eirik Dobbedal

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

Morten Jarle Johannessen går av med pensjon den 31.05.2023. Eirik Johansen Dobbedal tar over som nasjonalparkforvalter for Jomfruland nasjonalpark. I den forbindelse er det nødvendig å oppdatere Brønnøysundregisteret. Eirik Johansen Dobbedal overtar som daglig leder, foretakets post- og besøksadresse oppdateres og signaturrett oppdateres for styreleder og nasjonalparkforvalter.